

Årsrapport 2006 från Tåkerns Fältstation

www.takern.se

Föreningen Tåkerns Fältstation är en sammanslutning av fauna och flora intresserade personer och har till ändamål att främja intresset för biologiska studier samt att verksamt deltaga i arbetet för naturskydd. Verksamheten stöds ekonomiskt av Tåkernfonden WWF.

Styrelsen

Ordförande: Bengt Andersson 0144 - 108 72
Åkerstigen 6 bengt.andersson@odeshog.se
599 32 ÖDESHÖG

Vice ordf: Tommy Tyrberg tel 011-532 30
Kimstadvägen 37 tommy.tyrberg@norrkoping.mail.telia.com
610 20 KIMSTAD

Sekreterare: Lars Gezelius 070-325 12 88
Hornstäve, Fridensborg lars.gezelius@e.lst.se
590 76 VRETA KLOSTER

Kassör: Jan Henriksson 0142-138 63
Bondegatan 15 A janne.bittan@bredband.net
595 52 MJÖLBY

Ledamöter:

Anders Elf	Christer Eriksson	Tommy Berg	Karl-Martin Axelsson
Svälinge	Klövergatan 3	Norra vägen 57	Sörgårdsgatan 9
592 92 VADSTENA	599 31 ÖDESHÖG	596 33 ÖDESHÖG	586 46 LINKÖPING
0141 - 21 11 86	0144 - 316 81	0144 - 104 71	070-393 66 29
lofstrand.elf@telia.com			karl-martin.axelsson@e.lst.se

Suppleanter:

Bengt Arhall	Kim Arrio	Ruben Brage
Fornsjövägen 7	Himmelstalundsv. 43	Tröskaregatan 90
595 44 MJÖLBY	602 16 NORRKÖPING	583 34 LINKÖPING
0142 - 184 20	076 - 835 86 88	013-15 87 42
bengt.arhall@telia.com	swespy_kim@hotmail.com	070-345 21 17
		mail@rubenbrage.se

Föreningsadress: Tåkerns Fältstation, Box 204, 595 22 MJÖLBY

Fältstation: Kvarnstugan, Ramstad, 599 93 ÖDESHÖG tel 0144-321 19

Postgironummer: 26 34 96 - 2

Logi och guidning: Platschefen 0144 - 321 19

Medlemsavgift: Avgiften för 2007 är 100 kr och inkluderar ett info och Vingspegelns Tåkernnummer.

Adress hemsida: **www.takern.se**

Årsrapport 2006 från Tåkerns Fältstation

Redaktörer: Lars Gezelius och Lars Nilsson

Linköping 2007. ISSN 1650-3058
Meddelande nr. 80 från Tåkerns Fältstation.
Rapport till Tåkernfonden WWF.
Upplaga: 150 ex.

Tåkerns Fältstation stöds ekonomiskt av
Tåkernfonden WWF.
*Tåkern Field Station is financially supported
by the Tåkern Fund WWF.*

Omslag/Cover: Paddeltur vid Glänås.
Foto: Lars Gezelius

Annual report 2006 from Tåkern Field Station, Sweden

*Linköping 2007. ISSN 1650-3058.
Contribution No. 80 from Tåkern Field Station.
Report to the Tåkern Fund WWF.*

De årliga rapporterna som publicerats sedan 1990 har haft lite olika namn. Till en början hette de "Fältarbete" (1990-1997). Sedan kom namnet "Fåglar i Tåkern. Fältarbete" (1998-1999) och rapporten registrerades med ett ISSN nummer hos Kungliga biblioteket. Eftersom det inte alltid bara handlar om fåglar kändes benämningen Fåglar i Tåkern inte helt korrekt. Från och med 2000 heter den kort och gott "Årsrapport från Tåkerns Fältstation". Arter på rödlistan anges med hotkategori i rubriken. (VU- sårbar, NT - missgynnad, LC- Livskraftig)

Innehåll	Sida
Verksamheten 2006.....	4
Väder.....	5
Doppingar.....	6
Rördrom.....	8
Knölsvan.....	9
Gåsräkningar, vår & höst.....	10
Sädgås.....	12
Kanadagås.....	12
Grågås.....	13
Skedand och årta.....	14
Snatterand.....	15
Simfågelräkningar.....	16
Andfänge.....	19
Brun kärrhök.....	20
Småfläckig sumphöna.....	21
Trana.....	22
Skrattmåsa.....	23
Fisktärna.....	24
Svarttärna.....	25
Trastsångare.....	26
Skäggmes.....	27
Pungmes.....	28
Ringmärkning.....	29
Punktrutt - Tåkern runt	30
Nattfågelinventering.....	31
Inventering av strandängar.....	32
Charlottenborgsmaden.....	33
Lövängsborgsmaden.....	34
Renstadmaden.....	35
Kvarnängen.....	36
Bankängen.....	37
Svanshals äng.....	38
Sjötuna äng.....	39
Furåsa-Hov, Säby.....	40
Herrestad äng.....	41
Källstad hopabete.....	42
Yxstad, Åsby.....	43
Övriga obsar 2006.....	44
Förteckning av meddelanden....	46

Verksamheten 2006 månad för månad

Januari - mars

Stationen var bemannad 15 dagar, mestadels på helger. Två skidturer och en skridskotur genomfördes på sjön. Två vinterfågelrutter genomfördes i början av januari, Tåkern Runt (för nionde året) och Omberg (sjunde året). Midvinterräkningen av simfåglar i mitten av januari genomfördes i Vättern, Tåkern och Svartån. Sen vår inga gåsräkningar!. Personal var Adam Bergner, Filip Larsson, Lars Gezelius och Kim Arrio.

April-maj

Under april var stationen bemannad 24 dagar. Inventeringarna av strandängarna påbörjades, liksom kartering av brun kärrhök, rördrom och trana. Två gåsräkningar genomfördes. Sporadisk ringmärkning bedrevs vid fågelbordet, Kvarnstugan. Inventering av gråhakedopping påbörjades. Personal/gåsräknare var Karl-Martin Axelsson, Kim Arrio, Adam Bergner, Filip Larsson, Lars Nilsson, Ture Persson, Lars Gezelius, Christer Eriksson, Tommy Berg, Lars Frölich, Bengt Andersson, Ruben Brage, Christer Kingård. Tre paddelturer genomfördes i Källstadviken och Renstad yttre. Tre limnologstudenter från Lunds universitet gästar stationen.

Under maj var stationen bemannad 22 dagar. Strandängarna och gråhakedoppingen inventerades, grågåskullar räknades och karteringen av skäggdopping, skedand, åрта, snatterand, skrattmås, pungmes, trastsångare, skrattmås och tärnor påbörjades. Holkarna vid Kvarnstugan och Glånås kollades. Personal var bl.a. Erik Jonsson, Morgan Johansson, Eva Vogel-Rödin, Jan Henriksson, Gunnar Myrhede, Anders Elf, Bengt Andersson, Lars Nilsson, Lars Gezelius, Karl-Martin Axelsson och Ruben Brage. Åtta paddelturer företogs till Renstad yttre (3), Västra vassarna (2), Tovören (2) och Storudden (1).

Juni-juli

Under juni var stationen bemannad 25 dagar. Arbetet under perioden dominerades av inventeringar av häckande fåglar på strandängarna, trastsångare, rördrom, måsar, tärnor, doppingar, trana, pungmes. Punktruttsinventeringarna "Tåkern runt" och Omberg genomfördes. Paddlingen blev relativt omfattande och totalt 21 paddelturer genomfördes fördelat på Renstad yttre 6, Tovören/Svälinge 5, västra vassarna 2, östra delen 4, Källstadviken 1, Säby 1 och Lorbydeltat 2. Ringmärkning av boungar av skrattmås, fisktärna och holkhäckande fåglar bedrevs. Den traditionella nattsångarinventeringen genomfördes 7 juni. Personal var Lars Gezelius, Kim Arrio, Anders Elf, Jan Henriksson, Magnus Swenson, Lars Nilsson, Adam Bergner, Filip Larsson, Anki Wiklander och Karl-Martin Axelsson.

I juli var stationen bemannad 24 dagar. Den standardiserade ringmärkningen vid Renstad kanal startade 1 juli och fångst bedrevs under totalt 19 morgnar. I övrigt inventerades pungmes och rastande vadare, främst vid Sjötuna. Antalet svankullar i sjön räknades. Inga paddelturer genomfördes. Personalen utgjordes av Anders Olovsson (långliggande PC), Adam Bergner, Filip Larsson, Karl-Martin Axelsson, Lars Gezelius, Ruben Brage, Ellen Hultman, Martin Larsson, Bengt Andersson och den lettiske ornitologen Gaidis Grandins som arbetade tre veckor. Leif Andersson, Pro Natura, gästar stationen i samband med nyckelbiotopskartering av Tåkerns strandskogar på uppdrag av Länsstyrelsen. Kim Arrio anordnar ett veckoläger på stationen för SOF-ungdomar från hela Sverige.

Augusti-september

I augusti var stationen bemannad 21 dagar och i september 14. Personal var Anders Olovsson, Gaidis Grandins, Karl-Martin Axelsson, Lars Gezelius, Elis Ölvingsson, Johan Jensen, Adam Bergner, Hans Rytman och Bengt Andersson. Två simfågelräkningar samt fyra gås- och tranräkningar genomfördes. Ringmärkning vid Renstad kanal bedrevs 19 morgnar i augusti och 10 i september. Holkarna rensades och rastande vadare räknades på strandängarna.

Oktober-december

Under perioden var stationen bemannad hela 34 dagar. Fyra gåsräkningar och en simfågelräkning genomfördes. Ringmärkning bedrevs vid Renstad kanal 12 morgnar under oktober. Ett andfänge uppfördes vid Kyleberg för att prova möjligheten att fånga simfåglar för provtagning för analys av ev. fågelsjukdomar. Årets inventeringar sammanställdes och fåglar ringmärktes åter vid fågelbordet. Personal/flitiga gåsräknare var Anders Olovsson, Bengt Andersson, Karl-Martin Axelsson, Ellen Hultman, Tommy Berg, Anders Elf, Benny Ekberg, Christer Eriksson, Lars Frölich, Lars Gezelius, Konny Hörberg, Christer Kingård, Gunnar och Elke Myrhede, Jan-Erik Nordqvist, Ruben Brage och Tommy Tyrberg. Årets traditionella gåsmiddag lockade 22 personer.

Det var en kort resumé av fältstationsåret 2006. Enligt rapportsystemet svalan sågs under året 200 fågelarter vid sjön och stationen var bemannad hela 179 dagar. På följande sidor presenteras resultatet av inventeringarna i Tåkern detta år. Ett varmt tack till alla som bidragit.

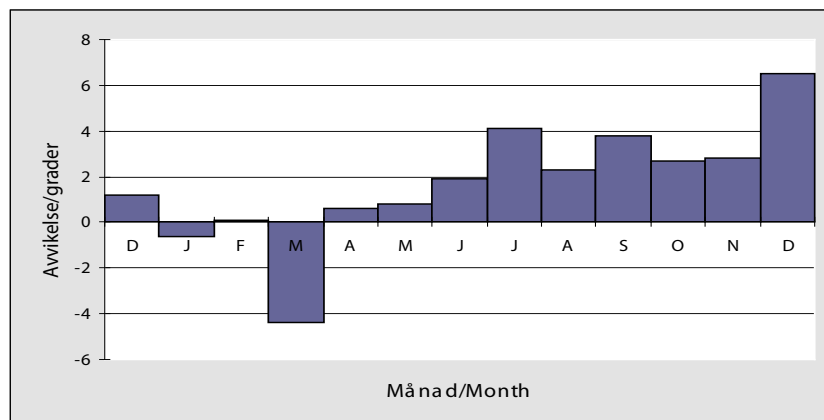
Väder

(Uppgifterna är hämtade från väderstationen Herrberga, SMHI, som ligger ca 20 km öster om Tåkern).

Inledningen på vintern blev mild men efter hand kom kylan och mars blev mycket kallare än normalt. En historiskt onormalt lång period med kontinuerligt snötäcke på 10-30 cm rådde från slutet av december till början av april. Sjön var isbelagd från mitten av december till början av april. Efter den kalla vintern blev resten av året mycket varmt. Efter en stekande varm juli blev också hösten synnerligen mycket varmare än normalt. Decembertemperaturen nådde historiskt höga nivåer. Nederbörden föll något ojämnt över året med en relativt blöt vår, torr sommar och blöt inledning av hösten.

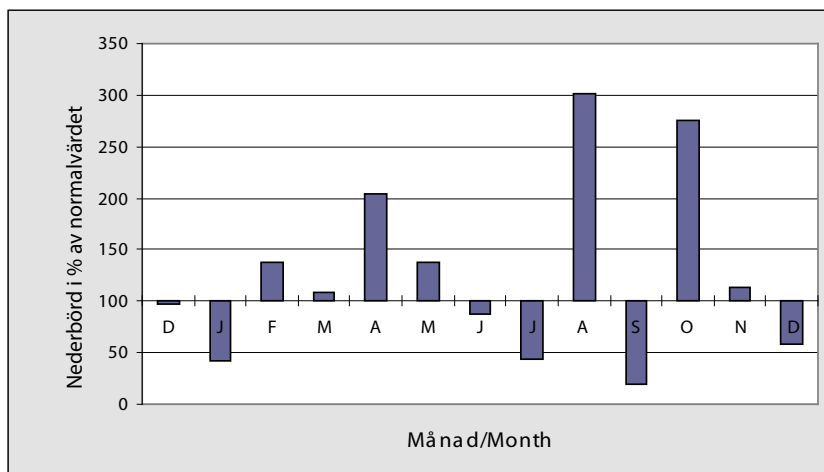
Figur 1. Temperaturavvikelse från normalvärdet under dec 2005 - dec 2006.

Deviation (degrees) from normal temperature from December 2005 to December 2006.

Figur 2. Nederbörden i procent av normalvärdet under dec 2005 - dec 2006. (Normalvärdet =100 %.)

Precipitation expressed as percentage of normal amount. December 2005 to December 2006. (Normal precipitation = 100 %).

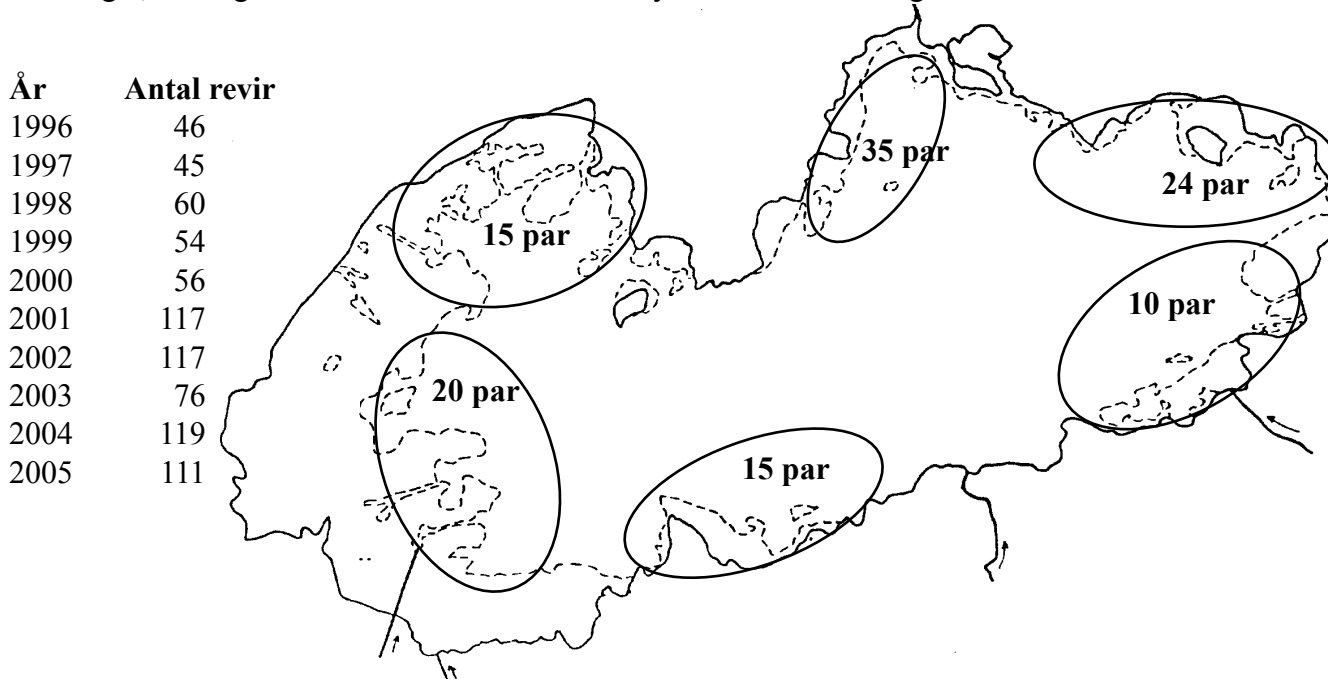

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Lars Nilsson

Inventeringen av skäggdopping som återupptogs 1996 efter över 20 års uppehåll fortsatte för elfte året. Årets första fåglar, tre ex, sågs vid Glänåstornet 10 april. Onormalt sent beroende på sen islossning. Den största insatsen har gjorts på räkning av kullar under juni-juli och totalantalet skäggdoppingar under sommar och höst. I vissa områden med många doppingpar har antalet bon räknats. Totalt lokaliserades 119 par (revir). Antalet par är fortsatt högt och tangerar 2004 års notering, det högsta antalet som noterats sedan räkningarna återupptogs 1996. Fördelningen av paren i sjön har som brukligt förändrats även detta år. Antalet par har ökat i området Tovören-Svälinge-Säby, men fördelningen runt sjön är ändå tämligen jämn. Jämfört med tidigare år har antalet ungpullar ökat, bl.a. sågs åtta kullar från Glänåstornet 2 juli. Den första ungpullen noterades 8 juni. Vid höstens simfågelräkningar noterades följande antal i mitten av månaden: augusti 311, september 188 och oktober 439. Siffrorna ligger fortsatt på en mycket hög nivå. Det stora antalet revir och de höga siffrorna vid hösträkningarna beror säkerligen på att bestånden av kransalger, axslinga och krusnate fortsatt har en mycket stor utbredning.

Figur 3. Skäggdoppingrevir, totalt 119 par. Territories of Great Crested Grebe, totally 119 pairs.

Svarthakedopping *Podiceps auritus* (VU)

Enda vårobservationen var ett ex som sågs 21-22 april, en trolig tillfällig rastare. Nästa observation gjordes 29 juli, ett ex vid Glänåstornet. På samma lokal sågs ett ex också 23 september och 7 oktober. Från Sjötuna udde finns spridda noteringar av ett ex 26 augusti-4 oktober. Vid Hovtornet fanns ett ex 3 september och två ex 6 oktober.

Smådopping *Tachybaptus ruficollis* (VU)

Två vårobservationer: Ett ex Glänås 14 april och Väversunda 21 maj. 1 juli sågs ett ex vid Glänås. Under hösten gjordes 12 observationer av 1-2 ex 5 augusti-29 oktober. Under simfågelräkningen 14 oktober fanns två ex vid Glänås, ett ex vid Svälinge och ett ex vid Sjötuna.

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Lars Gezelius

Det finns ca 600 par gråhakedoppingar i Sverige. Arten anses inte längre hotad och har tagits bort från den svenska rödlistan. Tåkern har under senare delen av 1900-talet hyst en stark population av gråhakedopping. Framförallt har den varit knuten till laguner och kanaler i sjöns västra del. Den första säkra observationen av gråhakedopping gjordes 1924, då ett ex sköts vid Åsby. Under 50- och 60-talen gjordes noteringar av enstaka par. 1974 och -75 inventerades vassarna mycket grundligt i regi av Lars Jacobsson. Dessa år bedömdes populationen till 70 par. 1975 fanns inga par i östra delen av sjön. Henrik Druid inventerade arten 1989 och konstaterade 75 par. Senaste inventeringen skedde år 2000 och då konstaterades 57 par.

Inventeringen 2006 fokuserade på västra delen av sjön, från Svanshals udde till Svälunge. Utanför detta område har endast någon enstaka gråhakedopping observerats under häckningstid under de senaste 30 åren. Under perioden 23 april - 7 maj paddlades olika vassavsnitt igenom så att samtliga kanaler och laguner (med undantag för östra delen av sjön) besöktes. Vädret var oftast mycket gynnsamt. Gråhakedoppingens läte spelades upp med bandspelare med 50 - 100 meters intervall och svarande gråhakar prickades in på karta. Två skrikande individer nära varandra tolkades som ett par. Om en individ skriker stämmer oftast övriga gråhakar i närheten in.

Totalt lokaliserades 54 par, se fig 4. Som tidigare var gråhakarna knutna till vassområden en bit in från ytterkanten, men där vassen ändå är mosaikartad med laguner, "brunnar" och kanaler. Tätheten var högst i den inre delen av Renstad Yttre, vassen nordost om Väversunda och öster om Åsby. Det troligaste är att det är en minimisiffra och att antalet par i realiteten ligger kring 60 par. Det händer att ett par (i ett känt revir) inte svarar på bandspelaren eller att svaret kommer efter en stunds spelande. Det tyder på att några par kan förbises vid en inventering som denna, som till stor del bygger på endast ett besök. Tåkernpopulationen tycks sammanfattningsvis inte ha ändrat sig nämnvärt sedan den senaste inventeringen 2000. Tåkern hyser därmed omkring 10 % av den svenska stammen av gråhakedopping.

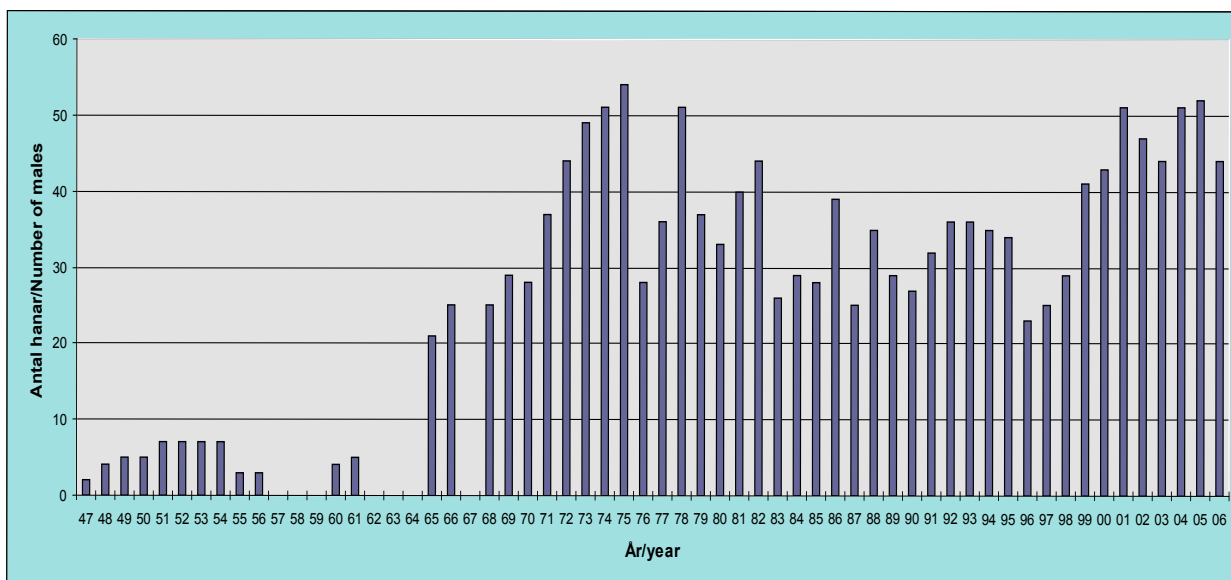
Figur 4. Gråhakedoppingrevir, totalt 54 par. *Territories of Red-necked Grebe, totally 54 pairs.*

Rördrom *Botaurus stellaris* (VU)

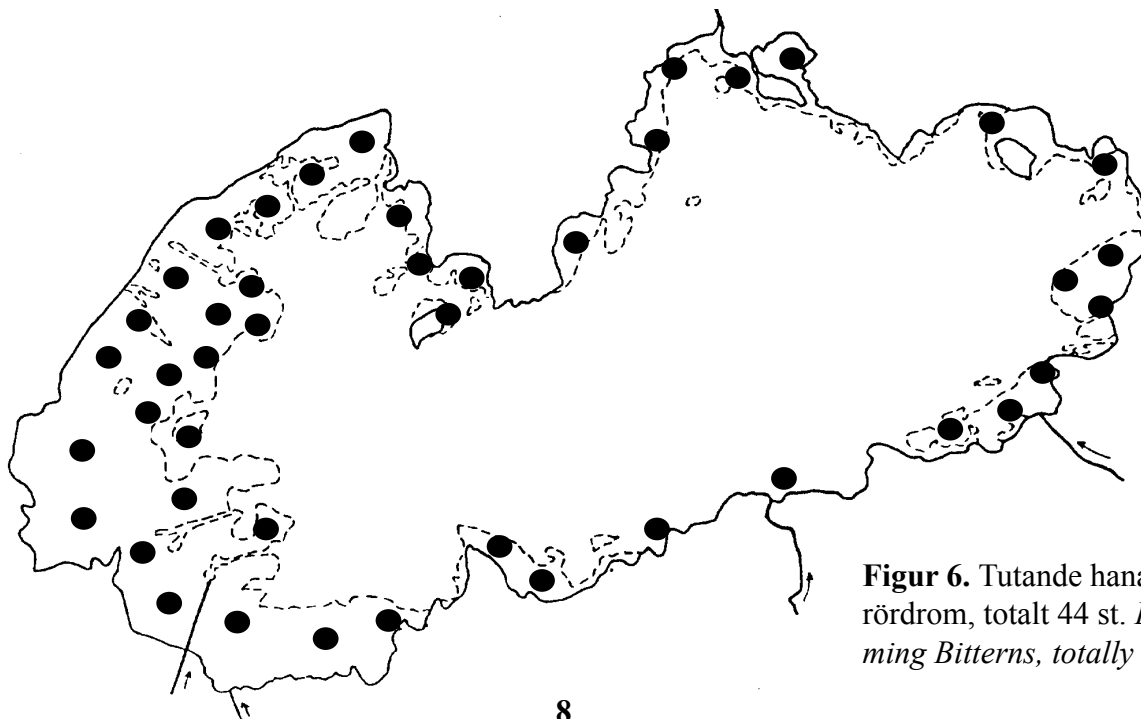
Ture Persson

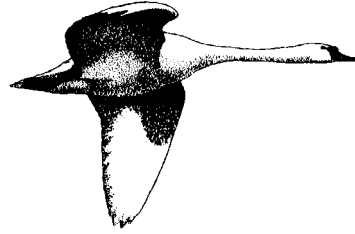
Den första tutande rördrommen hördes den 19 mars. Inventering har skett under april -juni. Avlyssning har skett från stränderna och under många paddelturer längs kanaler och vid vassarnas ytterkant. Då vassarna i sjöns västra del är kilometerbreda måste man ut i kanalerna för att få reda på läget av reviret. En del hanar har bara ett grymtande läte som endast hörs en kort sträcka, men de flesta har en fullödig stämma som hörs långt, upp till fem kilometer eller hela sjöns bredd. På nära håll hörs det tydliga insuget, innan stötarna kommer. Rördrommen är ju en vassdoldis och största chansen att se arten är då honorna boflyger efter kläckningen i månadsskiftet maj-juni. Hanen deltar ej i matning och uppfödning. Under säsongen har 44 revirhållande hanar prickats in - en liten minskning från förra årets 52 st. Så sent som den 17 juni hördes sex hanar tuta i sjöns västra vassar. Några övervintrande drommar har ej rapporterats.

Figur 5. Antalet tutande rördrommar 1947-2006. Number of booming Bitterns 1947-2006.

Figur 6. Tutande hanar av rördrom, totalt 44 st. Booming Bitterns, totally 44

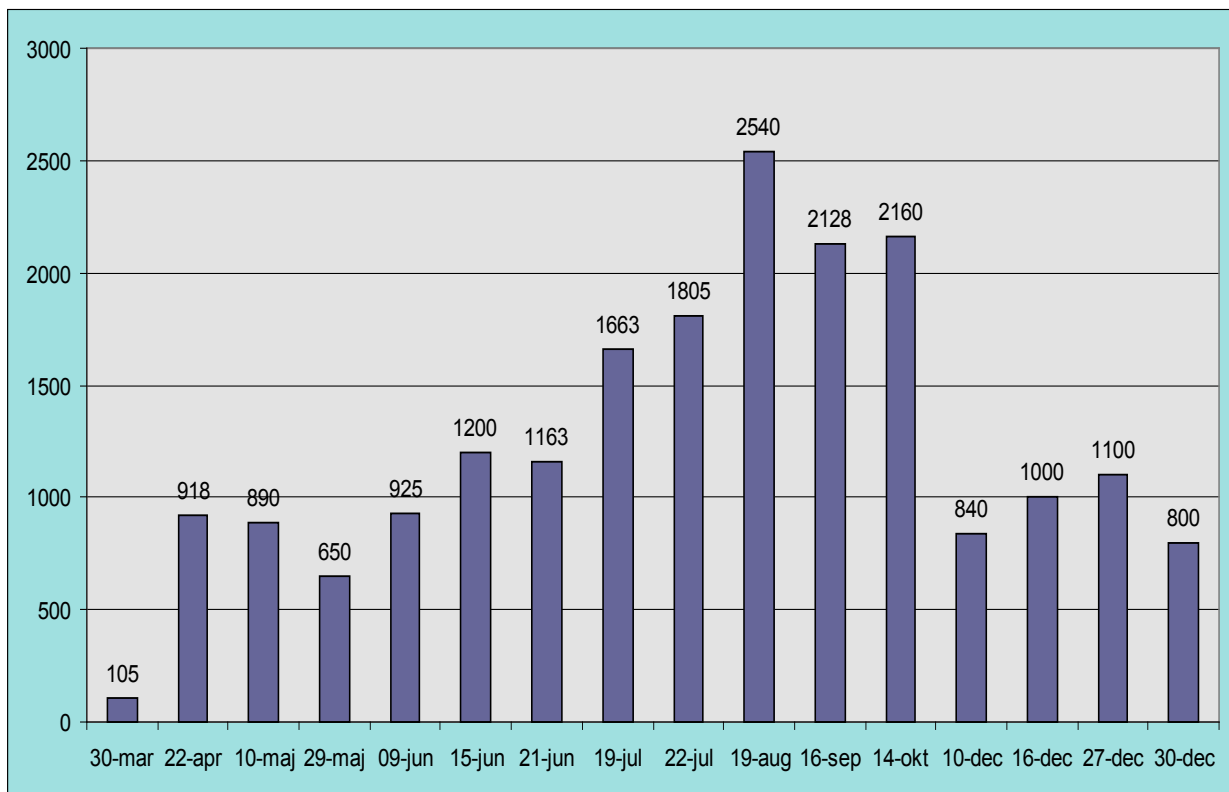

Knölsvan *Cygnus olor*

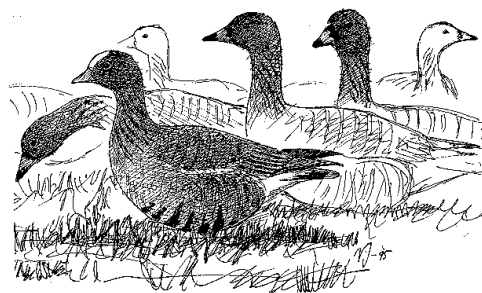
Lars Nilsson

Efter att ha ägnat knölsvanen ringa uppmärksamhet började Fältstationen 1998 att samla in mer data om arten. Förutom noteringar om bl.a. häckande svanar som gjorts i samband med annat inventeringsarbete har räkningar av ungfåglar skett från strategiska platser runt sjön, framförallt från Glänåstornet. Här ser man i juni-juli en stor del av kullarna som har kläckts i sjön under året. Från höstens simfågelräkningar finns också data men här är naturligtvis antalet översomrare och inflyttare stort. Även om simfågelräkningarna inte visar hur många häckningar som genomförts i sjön under året ger de ändå en bra bild av Tåkerns förutsättningar att attrahera knölsvanar. Under hösten var antalet, i likhet med de senaste åren, mycket högt. Årets högsta notering blev 2540 ex som inräknades vid simfågelräkningen den 19 augusti. Över 2000 knölsvanar fanns kvar i oktober och under årets sista vecka (27 dec) räknades 1100 från Glänåstornet.

Antalet kullar i sjön uppskattades till 50, en nedgång jämfört med de tre senaste årens höga antal (2005:80, 2004:100, 2003:140, 2002:40, 2001:100, 2000:22, 1999:25-30, 1998:40-50). Högsta siffran på antal kullar räknade från Glänåstornet blev 25 st. den 2 juli (2005:41, 2004:73, 2003:120, 2002:20, 2001:71, 2000:7, 1999:14, 1998:30). Varför antalet kullar varierar så mellan åren har vi idag ingen bra förklaring till. Det finns inget som tyder på att födounderlaget har förändrats, kransalgsbestånden är på en fortsatt hög nivå. Sedan finns det naturligtvis en hel rad andra faktorer som kan påverka antalet häckande knölsvanar, inte minst förhållandena i övervintringskvarteren. Den senaste vintern var ju t.ex. mycket kall i hela Nordeuropa. Medelkullen för 30 kullar räknade 16 juni-2 juli var 4,1.

Figur 7. Antal knölsvanar i Tåkern 2006 räknade i huvudsak från Glänås fågeltorn (från och med september, gamla plus årsungar). *Number of Mute Swans in Lake Tåkern in 2006 counted mainly from Glänås bird tower. From September juveniles are included.*

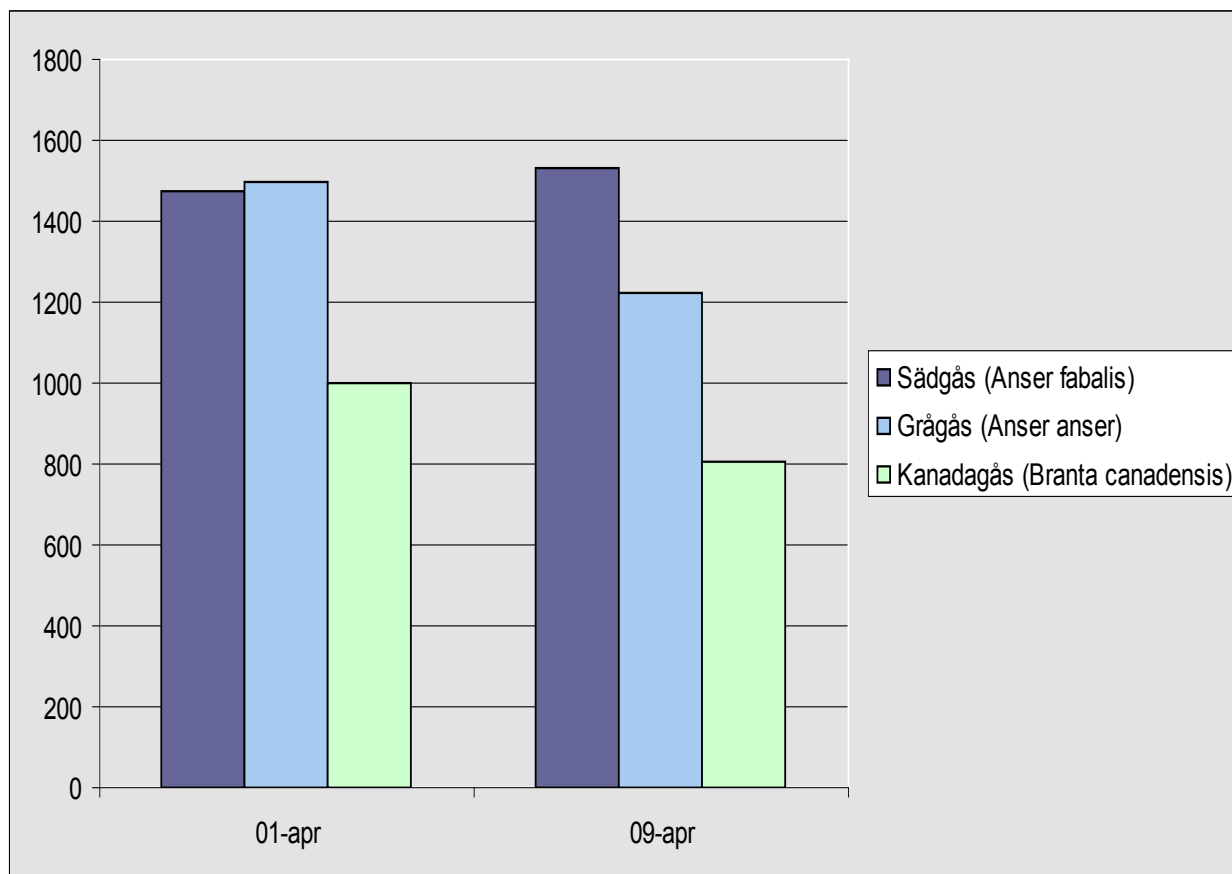

Gåsräkningar / Goose-counts

Lars Gezelius

Våren

Under våren arrangerades endast två gåsräkningar som täckte in hela sjön. Det blev en sen vår och gässen drog snabbt förbi Tåkern norrut när våren äntligen kom i början på april så det blev aldrig några höga summor denna vår. De tre vanligaste arternas antal vid räkningstillfällena åskådliggörs i figuren nedan. De första **grågässen** dök upp 29 januari (Bengt Andersson) och vårens maxantal blev 1500 ex. Årets första **sädgäss** sågs 21 mars (Anders Elf) och toppnoteringen blev mycket blygsam med 1530 ex 9 april. De sista sädgässen lämnade Tåkern 3 maj även om ett ex sågs 6 juni (Anders Lindkvist). **Tundrasädgäss** *A. f. rossicus* sågs med tre ex vid Tovören 11 maj (Anders Elf). Ingen fjällgås noterades denna vår. **Bläsgäss** rastade vid sjön från 29 mars till 1 juni. Som mest sågs 29 ex 4 april (Benny Ekberg). **Spetsbergsgäss** noterades från 30 mars till 3 maj. Högsta antal var endast 16 ex 20 april (Benny Ekberg). Ett ex dröjde sig kvar till 30 maj (Erik Johnsson). Enstaka **vitkindade gäss** noterades från 1 april till 7 juni, som mest 10 ex vid Kolsbro 3 maj (Anders Elf). En ovanlig observation gjordes 13 juni då 20 **prutgäss** sträckte mot norr över Hovtornet (Bengt Arhall).

Figur 8. Antalet gäss vid vårens räkningar. Number of geese during spring 2006.

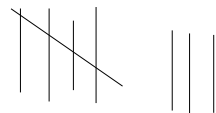
Hösten

Under hösten genomfördes åtta gåsräkningar. Mittmånadsräkningarna på hösten ingår i de av Wetlands International samordnade europeiska inventeringarna av gäss. Räkningametodiken var densamma som tidigare år, d v s gässen räknades under morgonuppfloget från sju platser runt sjön. Räkningarna kompletterades med artbestämning av ovanligare arter på fälten senare samma dag eller dagen efter.

Antalet gäss vid räkningarna under hösten framgår av tabellen nedan. Det mest anmärkningsvärda var väl att **grågäss** och **vitkindade gäss** uppträdde i rekordantal. **Sädgässen** rastade i tämligen normala antal om man ser till den senaste 10-årsperioden. De första anlände i slutet av augusti och 200 ex stannade kvar året ut i den milda december. Under hösten noterades fyra-sex ex av **tundrasädgås** *A. f. rossicus* 16-28 oktober. Årets enda obs av **fjällgäss** blev sex adulta vid Hov 16-17 oktober (Benny Ekberg, m.fl.). **Bläsgässen** uppträdde mycket sparsamt fram till slutet av oktober, då en topp om drygt 100 ex nåddes 28 oktober. En halsmärkt bläsgås, K20 svart, lästes av 28 oktober vid Alvastra. **Spetsbergsgässen** visade samma mönster med en topp på 40 ex. 28 oktober. Maxantalet för **kanadagås** blev lägre än de föregående höstarna. **Vitkindade gäss** rastade från slutet av september till slutet av oktober med en rekordtopp på 300 ex 29 oktober. **Prutgäsen** är ovanlig vid Tåkern men denna höst rastade 1-3 ex från 12 september till 28 oktober. Årets enda obs av **stripigås** blev en ungfågel 28 september vid Åbylund. En **snögås sågs** vid Hovtorner 22 september.

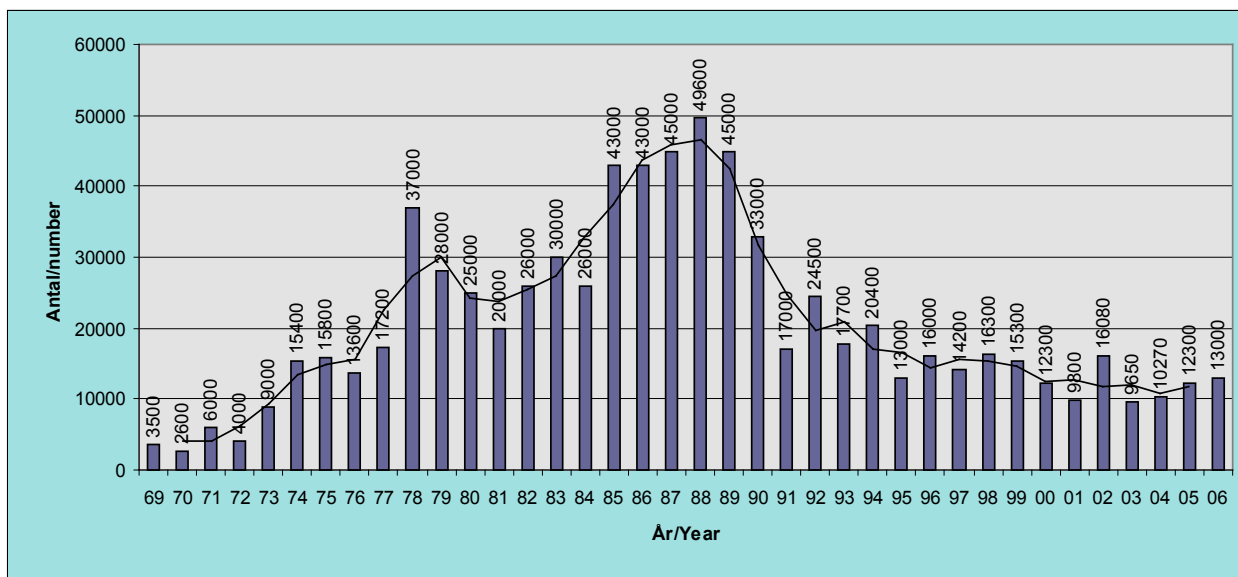
Tabell 1. Antalet individer av olika gåsarter vid höstens räkningar. *Number of Geese counted during the autumn.*

	19/8	2/9	16/9	30/9	14/10	21/10	28/10	11/11
Sädgås <i>Anser fabalis</i>	1	6	700	4120	13000	11750	10110	1530
Grågås <i>Anser anser</i>	8680	13940	15100	10360	7000	9770	2540	3
Bläsgås <i>Anser albifrons</i>	-	-	-	6	5	32	106	-
Spetsbergsgås <i>Anser brachyrhynchus</i>	-	-	1	17	6	2	40	4
Fjällgås <i>Anser erythropus</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Kanadagås <i>Branta canadensis</i>	360	2435	1700	700	430	210	3720	580
Vitkindad gås <i>Branta leucopsis</i>	-	-	-	10	25	160	300	-
Stripigås <i>Anser indicus</i>	-	-	-	1	-	-	-	-
Prutgås <i>Branta bernicla</i>	-	-	3	-	2	-	2	-

Sädgås *Anser fabalis* (NT)

Höstmaximum har infallit allt senare men årets topp, 13 000 ex, kom i mitten av oktober. Maxantalet verkar ha stabiliserat sig kring strax över 10 000. De flesta gässen flög liksom tidigare ut i sektorn Säby-Furåsa samt vid Holmen-Renstad (särskilt under senare delen av hösten). Antalet sädgäss i Sverige under oktober 2005 var knappt 45 000, vilket är en låg siffra men något fler än hösten 2000 och-02 som var bottennoteringar. Under 1996, -97 och -98 var Tåkern den lokal i Sverige som hade flest gäss vid de samordnade räkningarna i mitten av oktober. Då fanns drygt 30 % av de i Sverige rastande sädgässen vid Tåkern. I mitten av oktober 2005 fanns flest sädgäss vid Kvismaren 20000, Östen 6700, Hjalstaviken 6000 och Tåkern 5000. Fyra halsmärkta sädgäss kunde läsas av; V23 gul (22.9 - 28.10), R6 (21.10), R7 (21.10) och T9 (21 -28.10). De tre sistnämnda (röda ringar) är märkta i Finland.

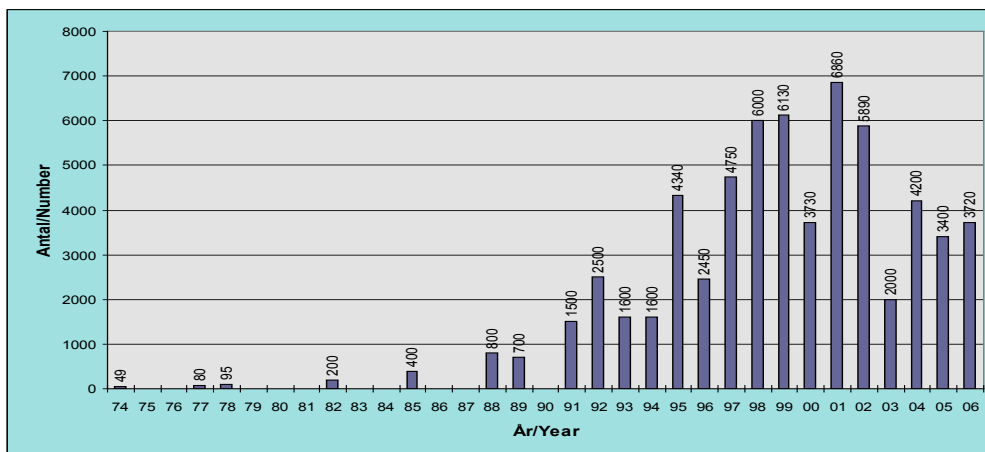

Figur 9. Max antal sädgäss vid Tåkern höstarna 1969-2006. Linjen anger rullande treårsmedel.
Maximum number of Bean Geese at Tåkern during the autumns 1969-2006. The line shows running three-year mean.

Kanadagås *Branta canadensis*

Antalet höstrastande kanadagäss ökade i slutet av 1990-talet men efter 2001 kan en nedåtgående trend skönjas vad gäller höstmaximum. Variationerna under hösten är dock stora och beror bl.a. på att de utnyttjar Vättern som alternativ sovplats. Årets max, 3720 ex, inräknades 28 oktober men helgen innan var det bara 210 st. Antalet häckande kanadagäss är fortsatt relativt lågt i Tåkern. I maj/juni sågs totalt 19 kullar (jfr. 18 st 2005, 8 st. 2004, 16 st 2003 och 2002, 14 st 2001 och -00 samt 22 st 1999) i vassarna och på strandängarna runt sjön, fördelat på: Åsby 10, Säby 1 och Sjötuna 8.

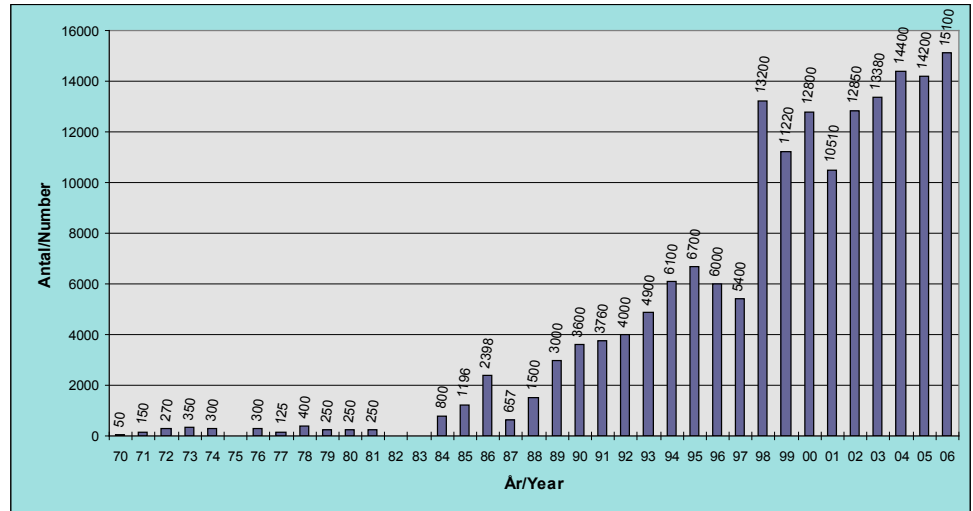
Figur 10. Max antal kanadagäss vid Tåkern höstarna 1974-2006.
Maximum number of Canada Geese at Tåkern during the autumns 1974-2006.

Grågås *Anser anser*

Maxantalet grågäss under hösten, 15 100 i mitten av september, är rekord för Tåkern. Totalsumman har vid de riksomfattande septemberinventeringarna ökat kraftigt från 20 000 ex 1984 till ca 200 000 ex 2005. Tåkern hyste 2005 landets näst största ansamling av grågäss i september (13820 st). Tämnaren, Uppland, hade flest med 22300!

Figur 11. Maxantal grågäss under höstarna 1970-2006. *Maximum number of Grey-lag Geese during the autumns 1970-2006.*

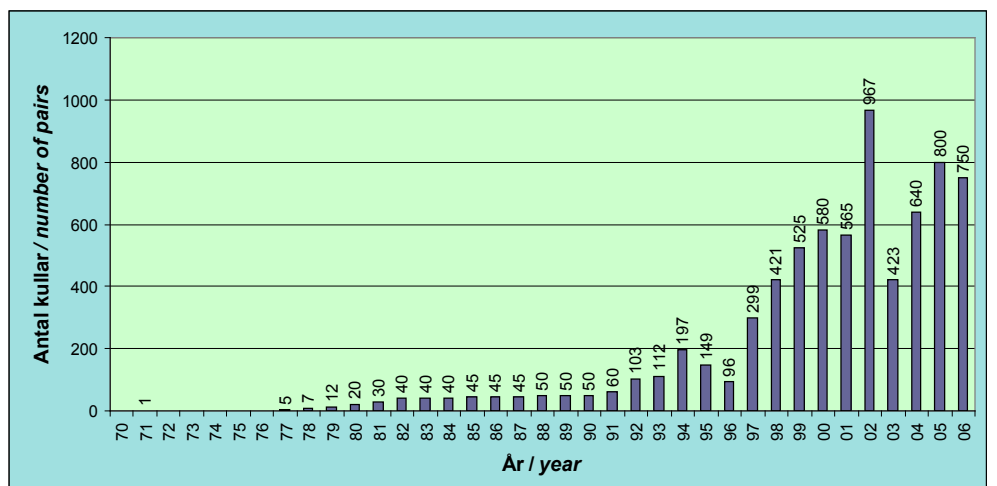
Räkning av kullar

Årets inventering var heltäckande och räkningarna skedde 9 - 30 maj, med huvudinventeringsdagar 28-29 maj, d.v.s. under perioden då kullarna lämnar vassområdena och går upp på strandängarna. Det högsta antalet kullar på respektive strandängsavsnitt återges i tabell 2. Årets inventering slutade på 750 kullar. Tåkerns häckande population av grågäss verkar ha planat ut kring ca 800 par. Vårvädret ställde inte till med nämnvärda problem under ruvningsperioden mars/april, även om det var mycket kalla nätter i mars.

Tabell 2: Antal grågåskullar fördelade på olika strandängar med 2005, -04, -03, -02, -01, -00, 1999 och 1998 års antal inom parentes. *Number of Grey-lag Geese clutches on different meadows at Tåkern. Number 2005, -04, -03, -02, -01, -00, 1999 & 1998 within brackets.*

Äng/Meadow	Antal/Number
Ramstad + mad	24 (16, 9, 1, 15, 4, 5, 16, 5)
Kvarnängen	5 (5, 12, 5, 40, 35, 30, 32, 25)
Bankängen	54 (57, 40, 55, 130, 80, 80, 90, 100)
Svanshals äng	74 (67, 75, 82, 100, 40, 40, 19, 16)
Öster Glånäs	2 (10, 5, 0, 10, 0, 0, 0, 0)
Sjötuna	8 (50, 32, 12, 16, 20, 16, 10, 5)
Hov/Furåsa	90 (75, 62, 27, 77, 80, 93, 52, 41)
Säby	90 (105, 100, 20, 100, 65, 35, 30, 9)
Sandby	40 (75, 15, 10, 43, 17, 15, 20, 33)
Herrestad	30 (43, 30, 20, 77, 30, 23, 24, 14)
Källstad hopabete	10 (11, 20, 30, 35, 10, 30, 10, 15)
Hånger	5 (20, 15, 0, 22, 0, 0, 0, 0)
Källstad	23 (12, 20, 4, 40, 34, 22, 31, 18)
Yxstad	85 (70, 70, 62, 80, 50, 20, 33, 0)
Åsby	90 (40, 39, 25, 72, 50, 34, 57, 40)
Väversunda	120 (125, 96, 75, 110, 50, 137, 101, 100)
Summa:	750 (800, 640, 423, 967, 565, 580, 525, 421)

Figur 12. Antal grågåskullar 1970-2006. *Number of Grey-lag Geese families 1970-2006.*

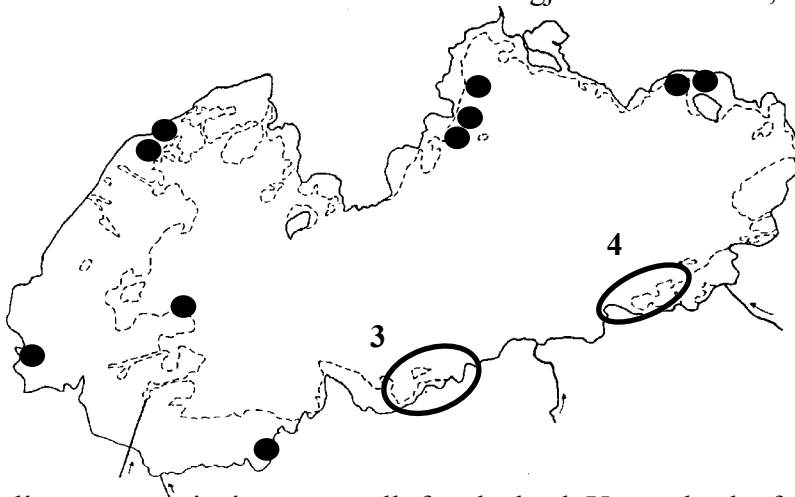
Skedand *Anas clypeata* (NT), åрта *Anas querquedula* (VU)

Lars Nilsson

Under årens lopp har försök gjorts att uppskatta hur många skedänder som häckar i Tåkern. Detta är ingen lätt uppgift. Fåglarna, och då speciellt hanarna, uppehåller sig i april och fram till juni företrädesvis i den s.k. blå bården, det öppna vattnet mellan vass och strandäng. De är då lätta att räkna. De är också rörliga och flyger gärna mellan olika lokaler runt sjön. Uppskattningen av antalet häckande par bygger framförallt på ett stort antal besök vid de olika strandängarna. Antalet hanar och honor har räknats. Under 2006 beräknas 17 par av skedand ha funnits vid sjön under häckningstid (2005:13, 2004:18, 2003:18, 2002:17, 2001:16, 2000:17, 1999:20 par). Nedgången 2005 bröts alltså direkt och ligger nu åter på den nivå som etablerats 1999-2004, 16-20 par. Första observationen gjordes 9 april, två ex vid Bankängen. Under försommaren samlades större antal skedänder för ruggning vid sjön, bl.a. räknades 29 hanar in på Storön vid Glänåstornet 3 juni. Endast en kull har noterats, vid Glänås 2 juli. Noteringarna vid höstens simfågelräkningar ligger inom det normala, högsta siffran var 69 ex den 14 oktober. Årets sista observation gjordes 30 oktober, 5 ex

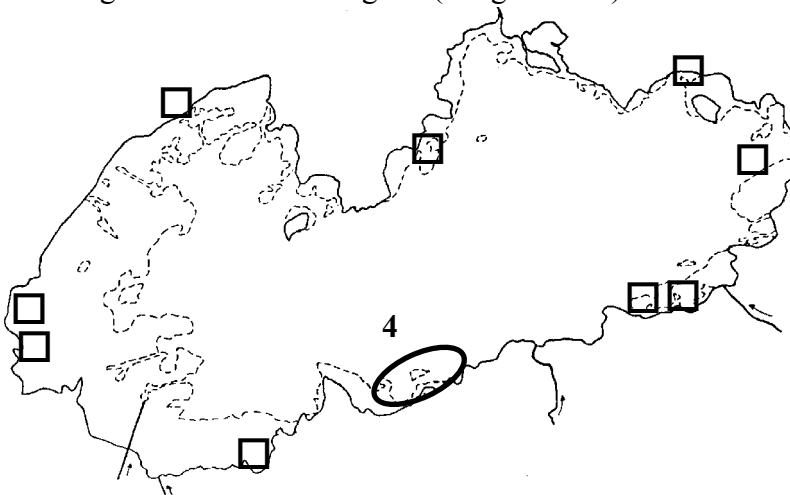

Figur 13. Par/revir av skedand *Anas clypeata*, 17 st. *Number of pairs of Shoveler, 17.*

Årtan har räknats runt Tåkern enligt samma principer som gällt för skedand. Uppträdandet följer också samma mönster, lättobserverad i blå bården under våren och färre observationer fram mot sommaren. Under 2006 räknades till 13 revir vid sjön (2005:12, 2004:12, 2003:16, 2002:16, 2001:13, 2000:12, 1999:12 revir). I slutet av 1970-talet uppskattades det häckande beståndet till 15-20 par. Under andra halvan av 80-talet ökade antalet par med en topp 1990 på 40-45 par. Under slutet av 90-talet har antalet sedan minskat. Första observationen för året gjordes 14 april, då tre ex sågs vid Sjötuna. Största antal samtidigt under våren var 10 ex vid Glänås 14 maj respektive 21 juni. Vid höstens simfågelräkningar observerades årtor bara i augusti, 2 ex. 19 augusti vid Svälänge. Årets sista observation gjordes av två honfärgade individer 27 augusti (enligt Svalan).

Figur 14. Par/revir av åрта *Anas querquedula*, 13 st. *Number of pairs of Garaney, 13.*

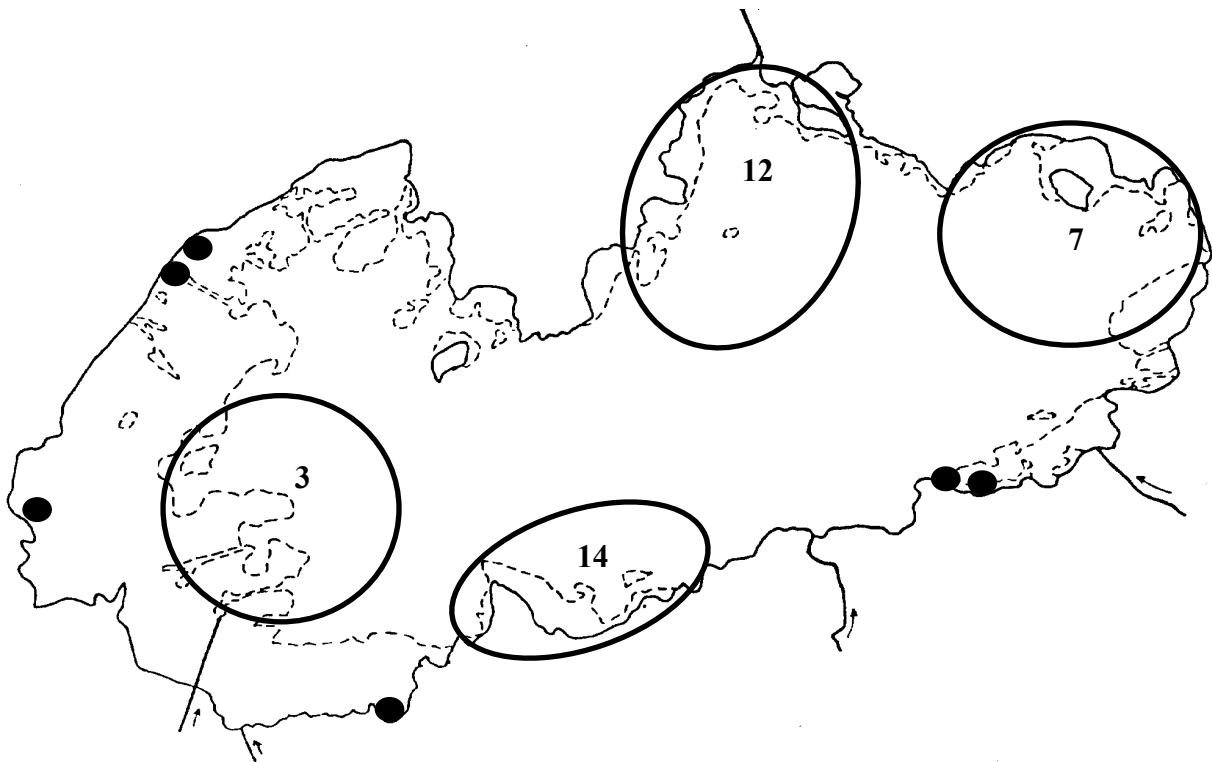
Snatterand *Anas strepera* (LC)

Lars Nilsson

Här görs återigen ett försök att beräkna hur många snatteränder som finns i Tåkern. Uppgiften är inte lätt eftersom snatteranden under häckningstiden är ganska mobil och också kan vara diskret i sitt uppträdande. Till hjälp har jag tagit framförallt Fältstationens dagbok. Här finns registrerat ett antal observationer dels från olika strandängar med blå bård och dels från paddlingsturer från olika delar av sjön. Komplettering görs också med obsar från de olika fågeltornen. Tåkernobsar av snatterand som registrerats i Svalan har också kontrollerats (97 poster, en klar ökning jämfört med tidigare år).

Med utgångspunkt från dagboken bedöms Tåkernpopulationen under 2006 till 42 par, en ökning jämfört med förra årets 31 par (2004:52, 2003:32, 2002:29 par). Det måste poängteras att siffran är ganska osäker eftersom snatteranden, som tidigare påpekats, är både mobil och diskret i sitt uppträdande. En kull sågs 25 juni samt veckan därpå utanför Glänåstornet. Några bon hittades inte. Årets första observation av snatterand gjordes 4 april, 30 ex vid Sjötuna. Under höstens simfågelräkningar noterades höga antal även om fjolårets rekordsiffror inte uppnåddes (19 augusti:275 ex, 16 september:507 ex, 14 oktober:220 ex). Årets sista observation är från Hovtornet, en hane 2 december.

Figur 15. Par/revir av snatterand *Anas strepera*, 42 st. Number of pairs of Gadwall, 42.

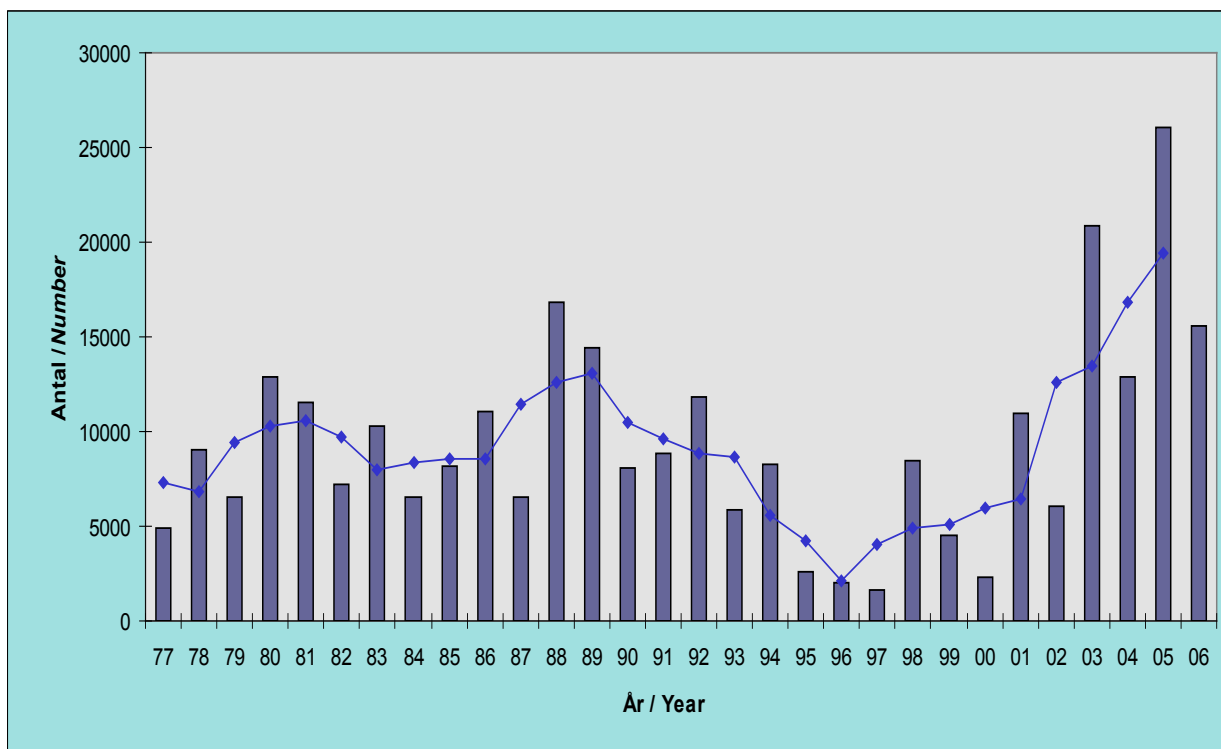
Simfågelräkningar / Counts of Waterfowls

Lars Gezelius

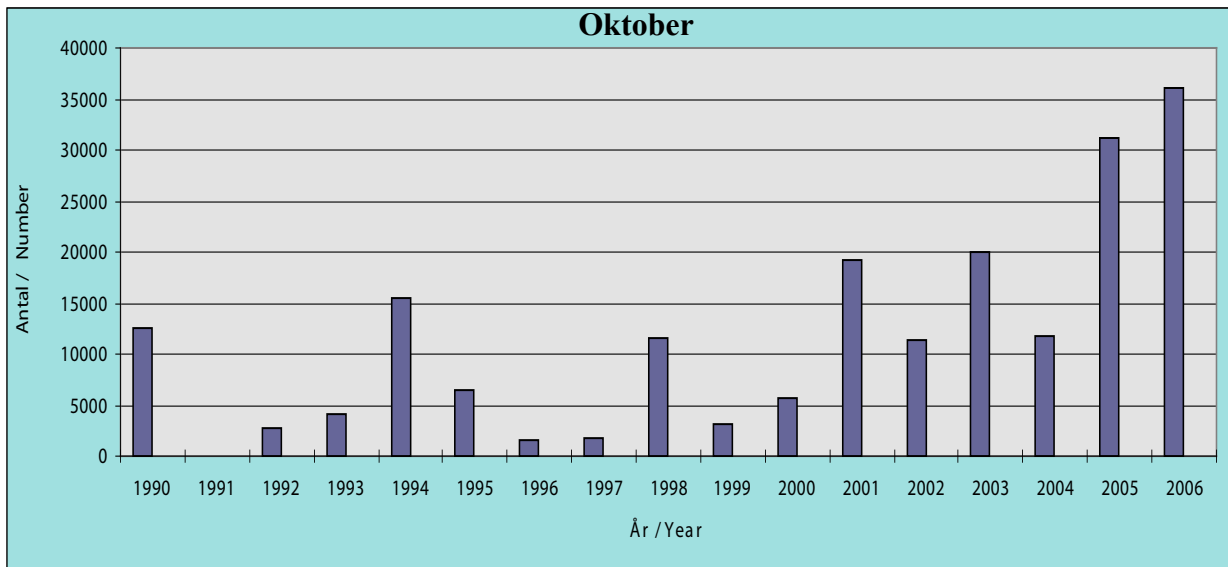
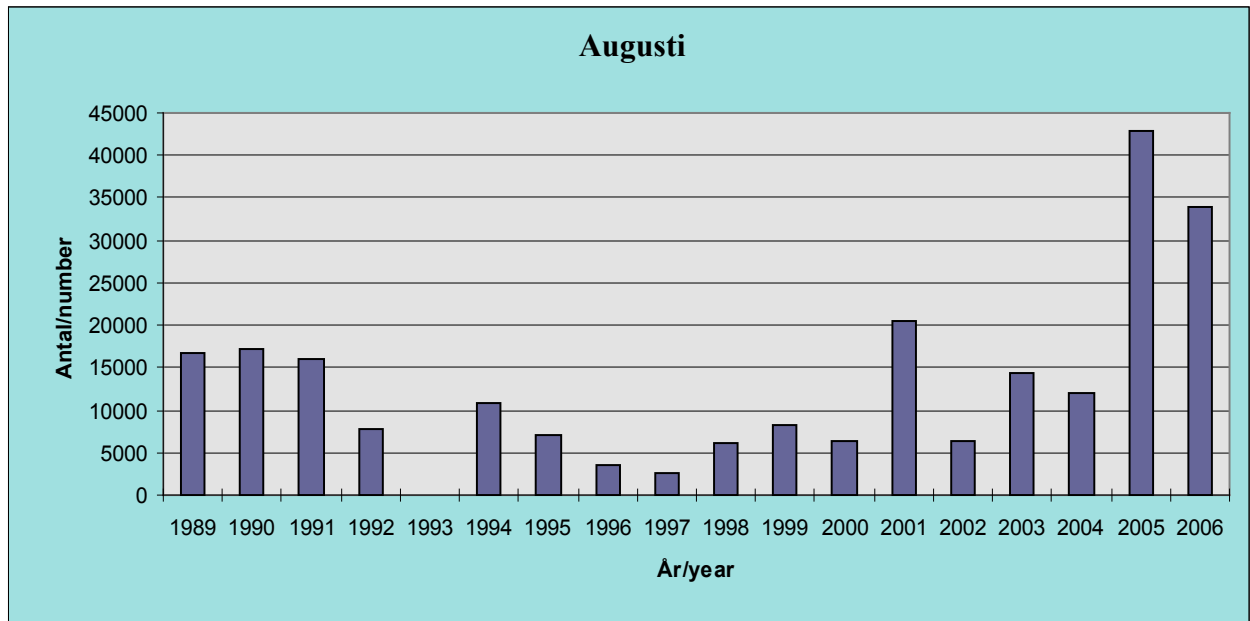
Under hösten genomfördes tre simfågelräkningar (se tabell 3). Räkningen i september var en del av de alleuropeiska räkningarna av simfåglar som samordnas av Wetlands International där räkningen i september var 30-årsjubileum. Väderbetingelserna var bra vid alla räkningstillfällena med god sikt och svaga vindar. Räkningsplatserna var i stort sett bemannade som tidigare år, d.v.s. Svanshals udde, Glänås, Sjötuna, Hov, Säbyviken, Svälunge, Åsby samt en paddeltur i Renstad yttre.

Efter förra höstens rekordantal av rastande simfåglar blev det denna höst något lägre antal, men i ett 30-årsperspektiv dock höga antal över lag. Antalen låg vid alla tillfällena på 2 - 3 gånger över medelantalen för den senaste 10-års perioden. En stor del av sjöns bottenyta var bevuxen av axslinga *Myriophyllum spicatum* och kransalgen rödsträse *Chara tomentosa*.

Skäggdoppingen var mycket talrik med ett rejält oktoberrekord. **Storskarven** hade en topp kring 1999/2000, men den har nu minskat som rastare/fiskare i Tåkern. Det var konstant höga antal av **knölsvanar** i sjön under året med rekord i augusti. Så sent som 27 december räknades 1100 ex i sjön. 200 **sångsvanar** räknades 30 mars och drygt 70 ex i november/december. Sju **mindre sångsvanar** rastade vid Svanshals äng 9-11 april (Christer Kingård, m.fl.) och 1 ad och 2 juv rastade 21 oktober - 11 november (Karl-Martin Axelsson, Bengt Andersson). **Snatterand** rastade i höga antal under hela hösten. 18 maj sågs 100 hanar vid Glänås. **Gräsand** och **kricka** rastade i måttliga till normala antal, medan **bläsanden** rastade i mycket höga antal med ett rejält oktoberrekord på över 8000 ex! Bland dykänderna var det relativt gott om **vigg** och mycket höga antal av **brunand** även om det inte blev några rekord. 11 juni rastade 600 **brunandshanar** vid Tovören (Lars Gezelius) och 25 juni fanns här 2000 ex (Anders Elf). Under våren rastade 1500 vigg vid Glänås 22 april (Stefan Svensson). Det är tangerat rekord för Tåkern! Även **knipan** rastade i höga antal med rekord för

Figur 16. Totalt antal inräknade simfåglar, exklusive sothöns, i Tåkern under septemberräkningen 1974-2006. Linjen anger rullande treårsmedelvärde. *Total number of waterfowls, exclusive the Coot, in Tåkern in the mid-september counts 1974-2006. The line shows running three-year mean.*

Figur 17. Totalt antal inräknade simfåglar vid augustiräkningarna (omkring 17 augusti), diagrammet överst och oktoberräkningarna (omkring 15 oktober). Ingen räkning genomfördes i augusti 1993 resp i oktober 1991. *Total number of waterfowls counted in Lake Tåkern in August (above) and October.*

september. Under våren räknades 600 knipor vid Glänås 14 april. **Sothönan** låg också högt över medeltalen hela hösten. Under våren sågs 735 ex vid Glänås 10 april. **Salskraken** rastade med som mest 70 ex under våren och i ungefär samma antal under senhösten. Några ströex fanns även under häckningstid. En hane av **amerikansk bläsand** rastade vid Tranören 29 juni (Anders Elf). Under våren sågs 1-2 **bergänder** (par) 9 april till 3 juni. **Stjärtand** noterades med ett par vid Renstad kanal 17 maj och Sjötuna 30 maj samt en hane vid Tovören 8 juni. Ett par **gravänder** häckade vid Glänås och 11 pulli sågs 29 maj. Ett par häckade även vid Säby. En **sjöorre** noterades vid Hov 30 april (Bengt Arhall) och två **svärter** 17 december vid Glänås (Lars Frölich). Tre **smålommar** sågs vid Åsberga 5 oktober (Anders Elf).

Tabell 3. Antal simfåglar vid höstens räkningar. Inom parentes anges medelantalet för de senaste tio årens räkningar. Siffror markerade med * anger månadsrekord. *Number of Waterfowls during the autumn counts. Within brackets is given the mean for the latest ten years counts. * means new all time high for the actual month.*

	19/8 (96-05)	16/9 (96-05)	14/10 (96-05)
Skäggdopping <i>Podiceps cristatus</i>	311* (126)	188 (120)	439* (103)
Gråhakedopping <i>Podiceps grisegena</i>	0 (0)	1 (0)	0 (0)
Svarthakedopping <i>P. auritus</i>	0 (0)	0 (0)	0 (1)
Smådopping <i>Thachybaptus ruficollis</i>	2 (0)	1 (0)	4* (0)
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i>	127 (434)	324 (357)	100 (213)
Häger <i>Ardea cinerea</i>	18 (43)	21 (37)	2 (35)
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	2540* (1094)	2128 (1189)	2160 (1020)
Sångsvan <i>Cygnus cygnus</i>	0 (0)	1 (3)	20 (4)
Rostand <i>Tadorna ferruginea</i>	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	14* (1)	0 (1)	0 (3)
Bläsand <i>Anas penelope</i>	2980 (722)	3512* (1244)	8856* (1689)
Snatterand <i>Anas strepera</i>	275 (169)	507 (225)	220 (251)
Kricka <i>Anas crecca</i>	372 (942)	708 (1004)	516 (419)
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	817 (1211)	854 (698)	1068 (715)
Stjärtand <i>Anas acuta</i>	33 (6)	176 (33)	28 (58)
Årta <i>Anas querquedula</i>	2 (2)	0 (0)	0 (0)
Skedand <i>Anas clypeata</i>	41 (33)	43 (25)	69 (27)
Brunand <i>Aythya ferina</i>	12730 (3284)	6585 (3063)	8593 (2402)
Vigg <i>Aythya fuligula</i>	746 (228)	291 (115)	625 (450)
Bergand <i>Aythya marila</i>	0 (1)	0 (0)	0 (0)
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	43 (53)	143* (53)	601 (159)
Obest. änder <i>Anatidae</i> sp.	2400* (522)	0 (1056)	8735* (1224)
Salskrake <i>Mergus albellus</i>	0 (1)	0 (0)	66 (36)
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	0 (0)	11* (0)	0 (0)
Storskrake <i>Mergus merganser</i>	0 (3)	89 (49)	145 (227)
Obest skrak <i>Mergus</i> sp.	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Sothöna <i>Fulica atra</i>	10400 (3322)	8800 (2913)	3830 (2459)
Rörhöna <i>Gallinula chloropus</i>	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Summa:	33848 (12282)	24383 (12490)	36077* (11676)
% av medelvärdet	276 %	195 %	309 %

Andfänge

Anders Olovsson

Under det senaste året har diskussioner pågått om att bygga ett andfänge vid Tåkern.

Sverige har ett uppdrag från EU om att provta ett stort antal fåglar och som en del av detta har nu ett samarbete inletts mellan Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Tåkerns fältstation och Jägareförbundet. Målet är att fånga och ringmärka simfåglar för att öka kunskapen om deras flyttningsvägar, men även att då kunna göra provtagningar på fåglarna för att kunna se förekomsten av olika fågelsjukdomar. Andfänget började byggas 26 september och stod klart 30 september, det konstruerades så att det lätt skulle kunna flyttas eller tas ned. Andfänget besöktes dagligen för att kontrollera om några änder fanns i fänget eller om det fanns några indikationer (i form av dun) på att det hade besökts av några änder. För att locka in änder i fänget så lades 8 vättar ut i och kring fänget. Dessutom placerades en foderautomat ut, från vilken man spridde ut korn vid behov. Vid varje besök så medfördes en karta där alla änder kring fänget ritades in.

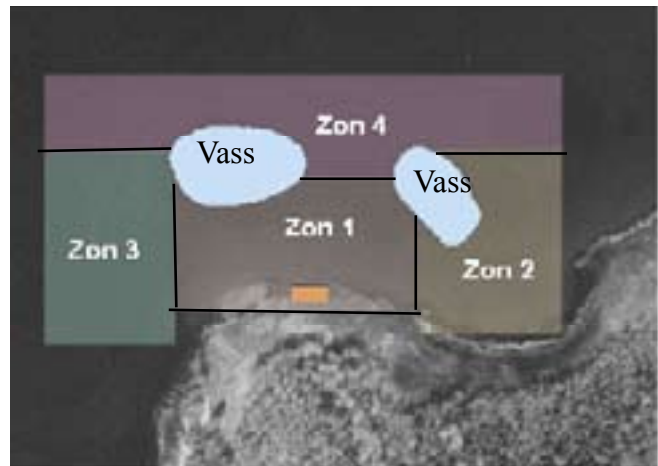
Eftersom inga fåglar lockades in i fänget så ritades alla änders placering in på en karta. Denna användes sedan för att senare kunna studera om änderna förändrade sin placering i förhållande till fänget under studiens gång. Övervakningen startade 29 september och pågick till den 26 oktober. Antalet observerade änder i området vid fänget framgår av tabellen nedan.

Simand: Zon 1 Zon 2 Zon 3 Zon 4

Dag 1-9	0	46	0	124
Dag 10-18	9	2	2	38
Dag 19-27	4	27	40	27

Dykand Zon 1 Zon 2 Zon 3 Zon 4

Dag 1-9	0	4	0	0
Dag 10-18	0	0	0	13
19-27	15	10	34	14

Jag noterade att änderna blev mer och mer orädda för fänget. Antalet änder runt fänget, liksom i hela sjön, minskade stadigt under månaden. De änder som jag såg nära fänget utgjorde alltså en större andel av samtliga änder i någon av zonerna i slutet av perioden än dem gjorde i början. Speciellt bland dykänderna märktes att allt fler vistades i fängets närhet.

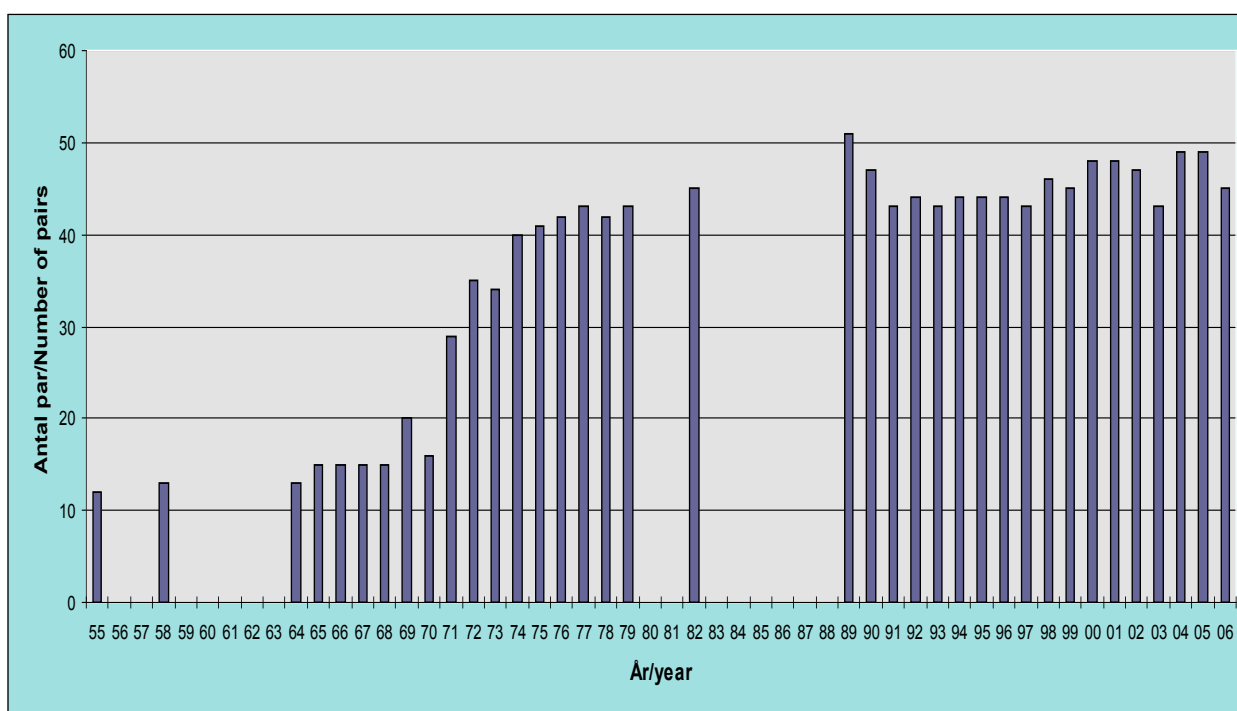
Att vi trots allt inte fångade några änder tror jag beror på att tillgången på föda i sjön var så god. Ett försök med större mängd korn runt fänget samt en mer begränsad mängd föda ute i sjön tror jag kommer att innebära att chanserna att fånga änder är betydligt större. Jag har inga synpunkter på konstruktionen eller placeringen av andfänget, om en viss om- eller tillbyggnad av andfänget anses nödvändig så tycker jag att den diskussionen bör tas i samband med att det ställs upp till våren. Då kan man lättare ta hänsyn till rådande vattenstånd samt om vassruggarna har förändrat sin utbredning sen hösten.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

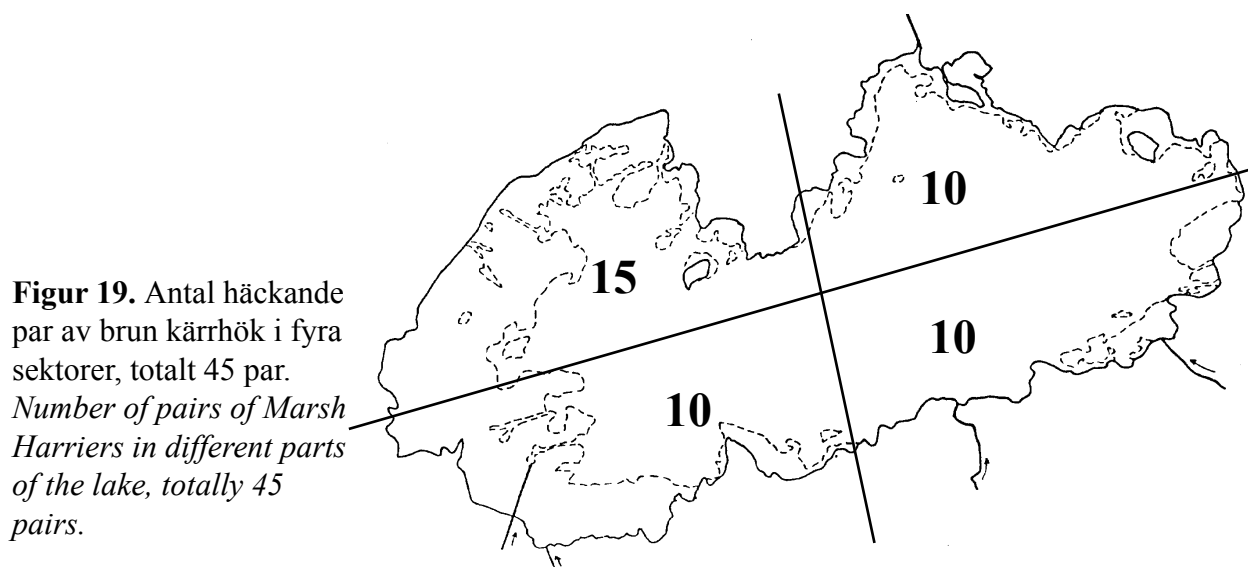

Ture Persson

Den första brunhöken sågs den 1 april. Inventeringen detta år har varit ofullständig, då under-teknad var ute på resa i slutet av april. Den viktigaste perioden för bobyggnad infaller just då. Inventeringen i den sydöstra delen med smalare vassbälten var heltäckande och 9 par sågs under bobyggnad i detta område. Utslaget på sjöns övriga vassområden, bör stammen fortfarande ligga runt 45 par. Under denna säsong gjordes inte några försök att ringmärka boungar. Den sista bruna kärrhöken sågs den 24 oktober.

Figur 18 Antalet par av brun kärrhök i Tåkern 1955-2006. *Number of breeding pairs of Marsh Harriers in Tåkern 1955-2006.*

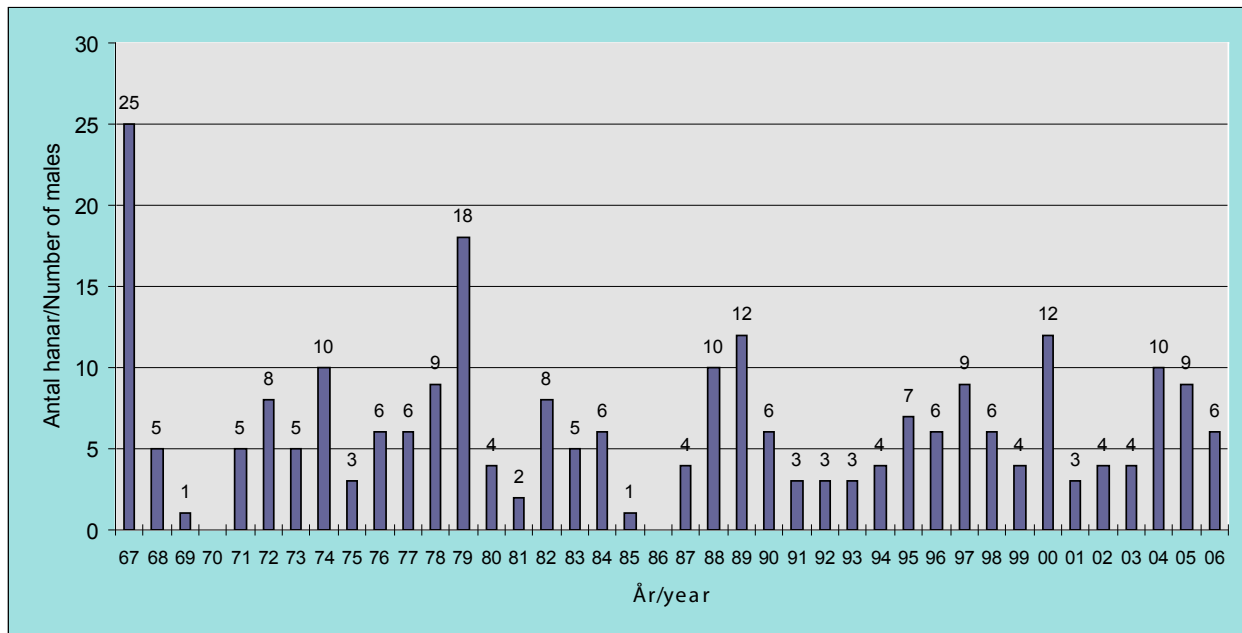
Figur 19. Antal häckande par av brun kärrhök i fyra sektorer, totalt 45 par. *Number of pairs of Marsh Harriers in different parts of the lake, totally 45 pairs.*

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* (VU)

Lars Nilsson

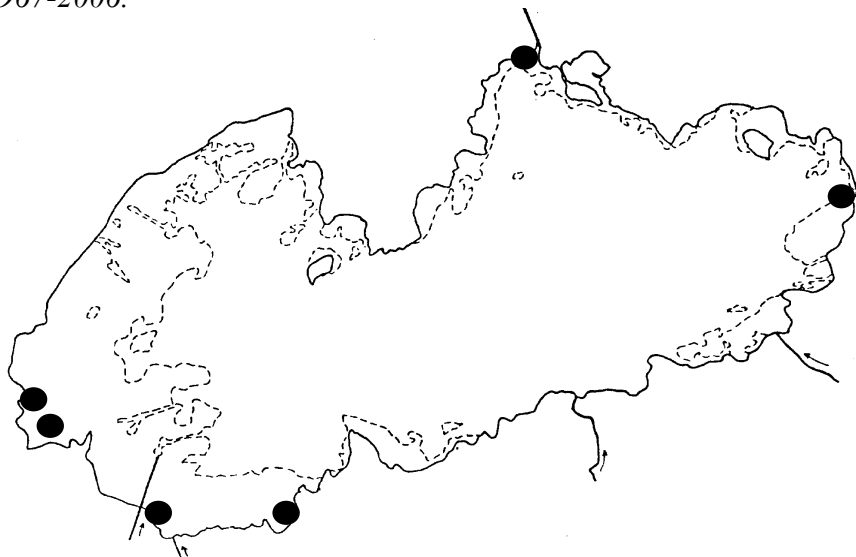
Antalet småfläckiga sumphönor har varierat betydligt mellan åren. I figur 20 visas numerären under de senaste 40 åren. De sista åren på 1960-talet skedde en drastisk minskning då noll till fem individer hördes. 1967 kunde 10-25 exemplar höras på sträckan Väversunda-Renstad. Under 1990-talet kan en svagt uppåtgående trend skönjas. År 2000 var ett toppår med en av de högsta årssummorna under hela perioden. 2001 spelade tre och 2002 respektive 2003 fyra fåglar, vilket är låga siffror. Antalet ökade markant 2004 och 2005. Årets antal, sex spelande fåglar, är något lägre och i nivå med genomsnittet för de senaste åren. Troligen får vi även kommande år se en stor variation i antalet spelande fåglar, som kanske inte främst beror på tillgången till lämpliga häckningsbiotoper utan lika mycket på förhållanden i övervintringsområdet och under flyttning. Som vanligt har de flesta observationerna gjorts i sydväst, på sträckan Väversunda-Bankängen. Första observationen för året gjordes 4 maj vid Lövängsborgs- och Charlottenborgsmaden. Årets sista observation är från 13 juni på samma lokal.

Figur 20. Antal spelande småfläckiga sumphönor vid Tåkern 1967-2006. *Number of whistling Spotted Crakes at Tåkern 1967-2006.*

Figur 21.

Platser där småfläckig sumphöna spelade i slutet av maj och början av juni 2006. *Whistling Spotted Crakes in late May and early June 2006.*

Trana *Grus grus*

Lars Gezelius

De första tranorna anlände till Tåkern 23 mars (Anders Elf). Under våren räknades tranor mer regelbundet i samband med gåsräkningarna. Denna vår blev det ganska låga antal med en topp på 861 ex 9 april. Vårrekordet är från 2004 då 3220 ex rastade.

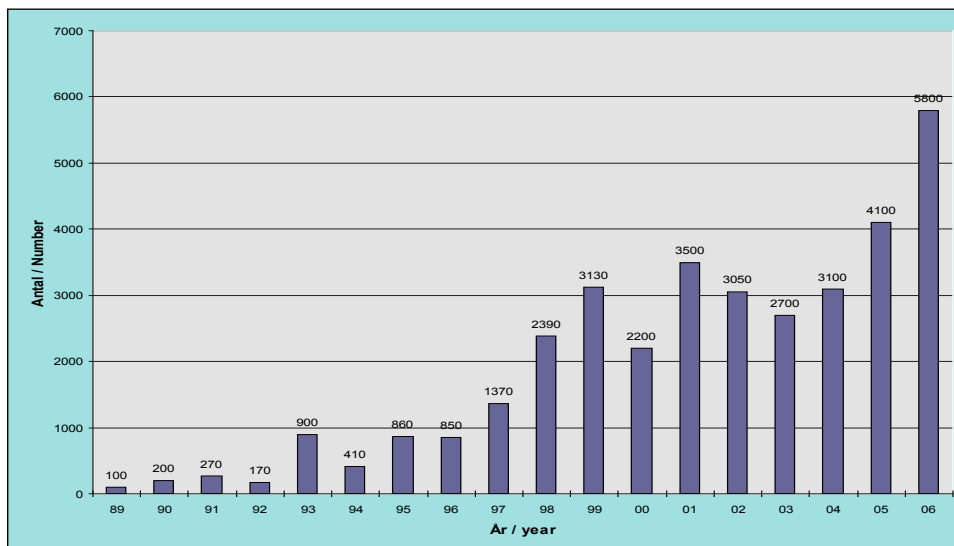
Sammantaget bedöms ca 300 ex ha översomrat vid sjön (räknade i början av juni). Under april till juni markerades ensamma par, varnande fåglar eller par med ungar på karta över Tåkern. I år bedöms att 17 par påbörjat häckning vid sjön (fig. 22), vilket är ungefär som fjolårets 16 par. Två av paren sågs med en-två ungar vardera. Man kan misstänka att predationen är hög p.g.a. att rävpopulationen är stor. En tranunge ringmärktes vid Lövängsborg 17 juli. Den färgmärktes med vit, svart, gul på höger ben och röd (al), svart, röd på vänster. I oktober räknades andelen ungfåglar i några flockar om totalt 184 ex. Där var det 19,5 % ungfåglar, vilket är relativt högt. Andelen de senaste åren har legat kring 12 %, men då har antalet undersökta tranor varit större. Vid gåsräkningarna under hösten noterades antalet tranor med följande resultat:

19/8	2/9	16/9	30/9	14/10	21/10	28/10	11/11
1700	2625	3000	3103	5800	4950	730	1

Toppen på 5800 ex 14 oktober är rekord för Tåkern.

Figur 22. Häckningsplatser för tranor vid Tåkern 2006, 17 par. *Territories of Cranes in Tåkern 2006, 17 pairs.*

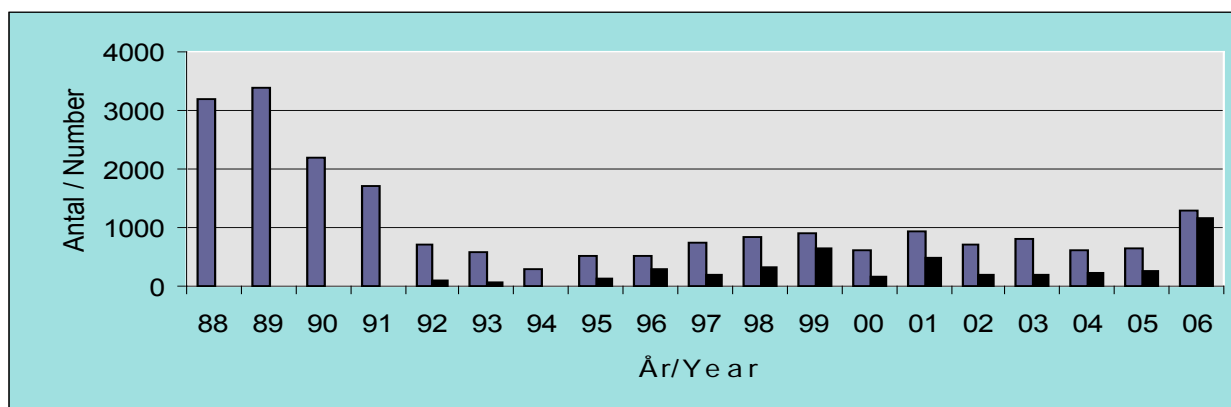
Figur 23. Högsta dagsnotering av tranor vid Tåkern under höstarna 1989-2006. *Highest number of Cranes at Tåkern during the autumns 1989-2006.*

Skrattmåsar *Larus ridibundus*

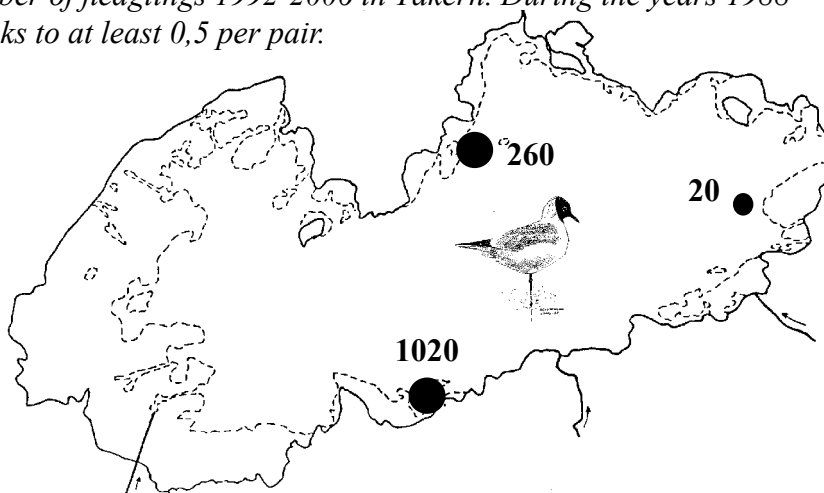
Lars Gezelius

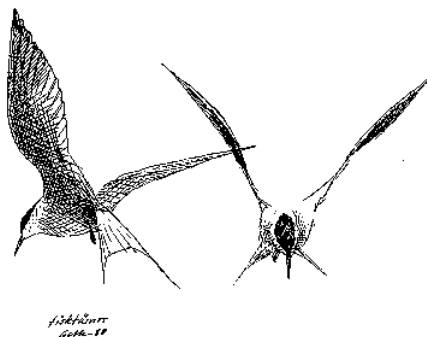
De första fåglarna sågs vid Svälinge 31 mars (Anders Elf). På kartan nedan visas de platser där kolonier fanns i början av juni, ca 1300 par i tre kolonier. Liksom de senaste åren häckade alla par på öar ute i sjön. Inga häckningar påbörjades på strandängar detta år. De nyskapade öarna vid Glänås var mycket attraktiva och här etablerades den största kolonin. Den tidigare häckningsplatsen vid Prästören var helt övergiven. Vid Glänås var paren uppdelade på de olika öarna med 650 par på stora ön, 140 på västra ön, 120 på östra ön, 88 på avlånga ön norr om fågeltornet, ett par på ön närmast fågeltornet samt 18 på gamla flottarna och tre på nya flottarna. 26 maj kontrollerades äggkullstorleken i 47 bon vid Tovören och medelkullstorleken var 2,6 ägg per bo. I motsats till föregående år gick häckningen över lag bra för skrattmåsar. I fjol utsattes kolonin vid Glänås för intensiv predation av kråkor och bruna kärrhökar, men i år uteblev denna nästan helt. I år var kolonin här 1020 par mot 190 i fjol, vilket gör att försvaret mot predatorer blir bättre. Här bedöms ca 1000 ungar blivit flygga. Vid Tovören förekom viss minkpredation och ett 10-tal ungar samt en adult fågel sågs dödade 11 juni. Här bedöms dock 150 ungar ha kommit på vingarna och totalt beräknas 1150 ungar ha blivit flygga, vilket ger 0,9 ungar per par. Det är det bästa resultatet sedan slutet av 1980-talet. I juni och juli ringmärktes 68 boungar, främst vid Tovören. Två återfynd har hittills rapporterats. En fågel märkt som bounge vid Glänås 2005 lästes av (ringnumret) med kikare i Getxo, Vizcaya, Spanien, 28 december 2006. En annan fågel märkt som bounge vid Tovören 2005 lästes av i Amsterdam, Holland 14 december 2006.

Figur 24. Antal par 1988-2006 och ungprouktion 1992-2006 hos skrattmåsar. För åren 1988-91 saknas data angående ungprouktionen, men baserat på anteckningar på fältkartor dessa år bedömer vi att antalet ungar då var minst 0,5 ungar per par. *Number of breeding pairs of Black-headed Gulls 1992-2006 and number of fledglings 1992-2006 in Tåkern. During the years 1988-91 we estimate the number of chicks to at least 0,5 per pair.*

Figur 25. Skrattmåsens häckningsplatser i början av juni 2006, 1300 par. *Breeding sites 2006 of the Black-headed Gull in the beginning of June, 1300 pairs.*

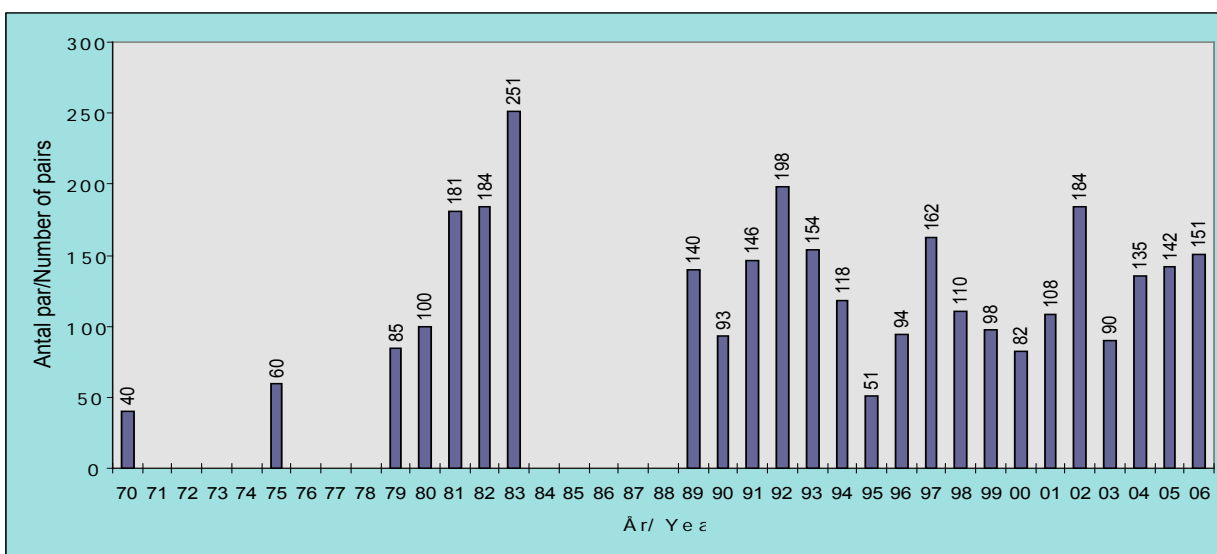

Fisktärna *Sterna hirundo*

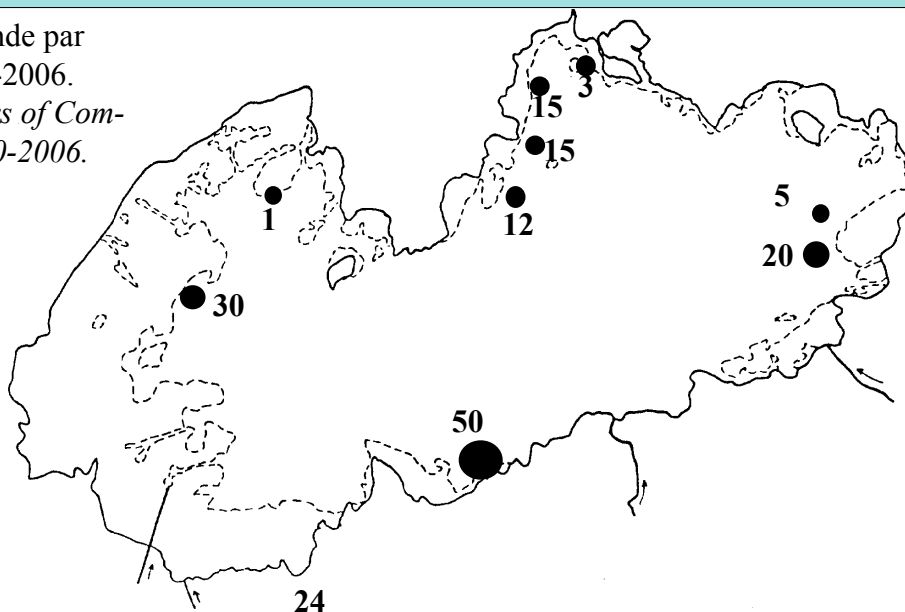
Lars Gezelius

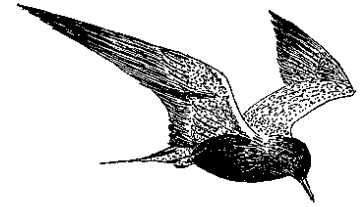
Årets första observation gjordes redan 22 april vid Hov (Benny Ekberg). I år häckade 151 par fisktärnor i Tåkern, vilket är över medeltalet för åren 96-05 som är 120 par. Populationen i Tåkern uppvisar en stor variation i antal med relativt snabba svängningar. De senaste åren finns en svagt stigande trend. Spridningen av kolonierna i sjön var även i år ganska stor, vilket framgår av kartan nedan. Största kolonin fanns vid Glänås, huvudsakligen på flottarna, men även på de nyskapade öarna i kanten på skrattnåskolonierna. Noterbart är att inga par häckade på öarna på Prästören som (åter)skapades hösten -95. Uppskattningsvis kom minst 150 ungar på vingarna vid sjön detta år, vilket ger en unge per par. De konstgjorda träflottarnas attraktivitet, totalt sju st, minskade detta år. Totalt häckade 38 par fisktärnor (25 %) på flottarna mot 42 - 45 par åren 2003-05. De flesta (26 par) nyttjade de tre nya flottarna vid Glänås. I övrigt åtta par på de två gamla flottarna vid Glänås och fyra par på flotten i Svälinge. I Renstad yttre häckade inga par på flotten. Den har tidigare hyst omkring 20 par. Kullstorleken kontrollerades i 29 bon 16-17 juni. Medelkullstorleken var 2,4 ägg. Under året ringmärktes 50 ungar, de flesta på flottarna vid Glänås och vid kolonin i västra vassen vid Nyby kanal. Ett återfynd av en fisktärna rapporteras från Sydafrika. Fågeln märktes vid Glänås 2005 och kontrollerades av ringmärkare i Port Alfred, Kap-Provinsen, i september 2006. Avståndet är 1027 mil.

Figur 26. Antalet häckande par fisktärnor i Tåkern 1970-2006.
Number of breeding pairs of Common Tern in Tåkern 1970-2006.

Figur 27. Fisktärnans häckningsplatser (antal par) i Tåkern 2006, totalt 151 par. *Breeding sites (number of pairs) of Common Tern 2006, totally 151 pairs.*

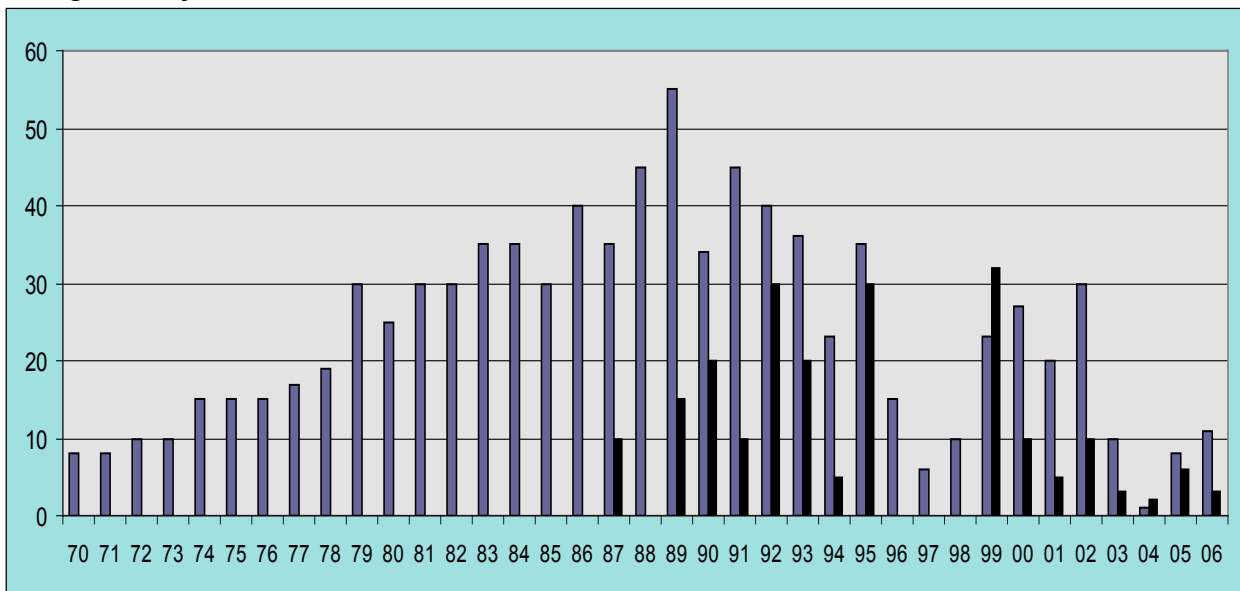

Svarttärna *Chlidonias niger* (VU)

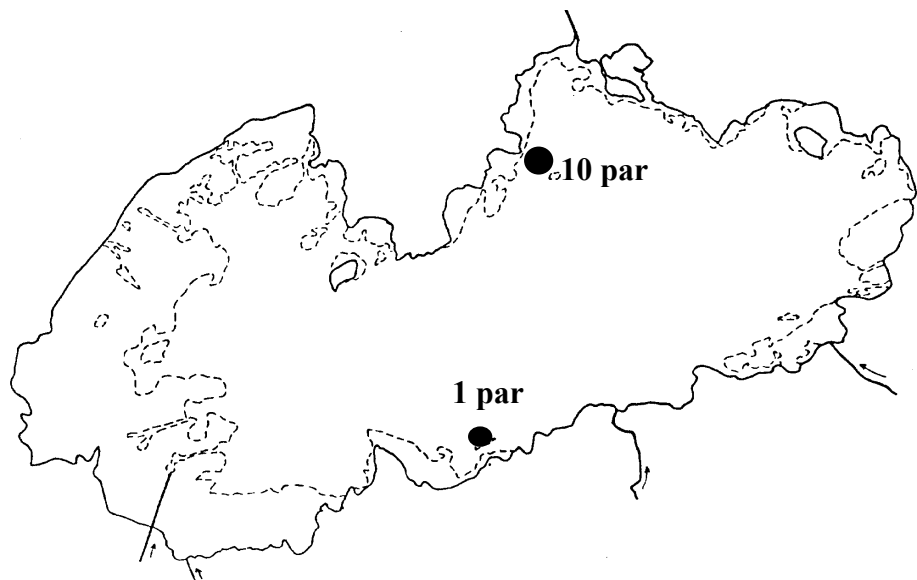
Lars Gezelius

Efter toppåren i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet har populationen fluktuerat ganska kraftigt i en minskande trend och ungfågelproduktionen är sällan god. De senaste åren har populationen legat på ca 10 par med undantag för bottenåret 2004. Årets första svarttärna sågs 6 maj vid Svanshals udde (Oscar Haraldsson, Karl-Martin Axelsson). I mitten av maj höll 12 individer till vid skrattnåskolonin vid Glänås och två par påbörjade häckning. En fågel sågs ruva i kolonin 15 juni. Därefter sågs fåglarna där bara några dagar ytterligare, varför häckningen där troligen misslyckades. Omkring 10 juni etablerades en koloni om ca 10 par vid Tovören. I slutet av månaden sågs flera bon med ägg och någon enstaka dununge. 21 juli sågs åtta adulta fåglar med tre flygga årsungar vid Sjötuna.

Figur 28. Antal par 1970-2006 och ungprouktion (svarta staplar) 1987-2006 hos svarttärna. *Number of breeding pairs of Black Tern 1970-2006 and number of fledglings (black bars) 1987-2006 in Tåkern.*

Figur 29. 11 par svarttärnor påbörjade häckning (svart punkt). *11 pairs of Black Tern initiated breeding (at the black dots).*

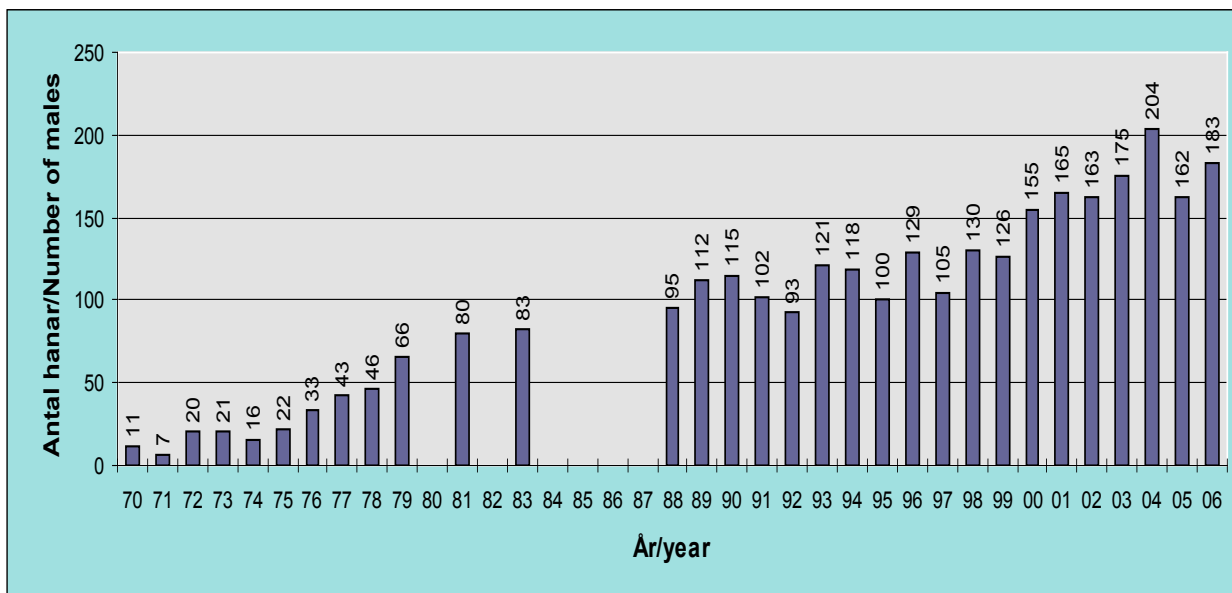

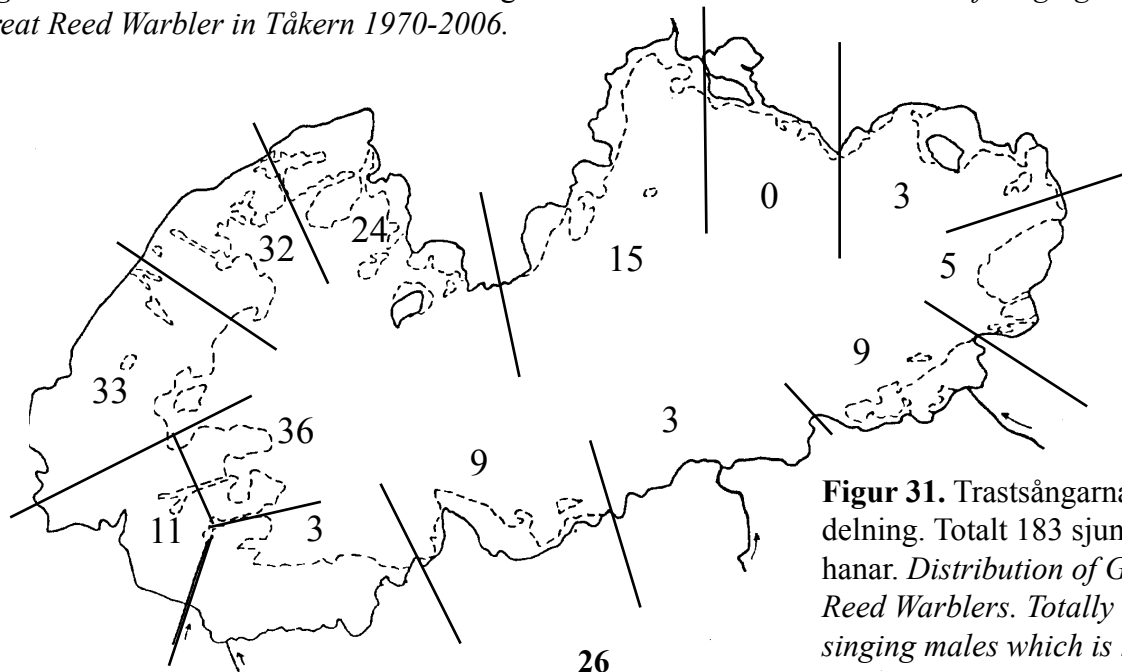
Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* (NT)

Lars Gezelius

Årets insats koncentrerades på att inventera antalet sjungande hanar. Första trastsångaren hördes redan 28 april. I stort sett alla vassområden blev inventerade och sjungande hanar prickades in på vasskartor från 6 maj till 25 juni. Flera områden blev besökta mer än två gånger. Årets inventering slutade på 183 sjungande hanar, vilket är det näst högsta antalet vid Tåkern någonsin. Populationen har möjligen planat ut på nivån strax under 200 par. Det är mycket höga tätheter i västra delen av Renstad Yttre och vid kanaler och laguner i västra vassarna samt Källstadviken. Dock var det detta år inte ett enda revir mellan Bankuddarna och Renstad kanal. Vid Tovören, södra och östra delen av sjön var det ungefär samma antal som 2005. Under häckningstiden fångades inga adulta fåglar och inga bofynd gjordes. Under den standardiserade märkningen vid Renstad kanal i juli-september fångades endast tio trastsångare (mot t.ex. 17 ex 2003). Det innebär 0,33 fåglar per 100 nättimmar mot 0,71 ex 2003, som då var den högsta siffran sedan 1991. Fångststatistiken vid Renstad kanal följer inte helt antalet sjungande hanar.

Figur 30. Antalet revirhävande trastsångare i Tåkern 1970-2006. *Number of singing males of Great Reed Warbler in Tåkern 1970-2006.*

Figur 31. Trastsångarnas fördelning. Totalt 183 sjungande hanar. *Distribution of Great Reed Warblers. Totally 183 singing males which is highest ever.*

Skäggmes *Panurus biarmicus* (NT)

Lars Gezelius

Kylan och tillgången på mat spelar stor roll för skäggmesens överlevnad under vintern. Vintern 05/06 kännetecknades av en kontinuerlig snö vinter från slutet av december till början av april där mars var särskilt kall. I januari-februari var fem nätter under -15 grader och i mars var tio nätter kallare än -15 grader (min -19). Det gjordes flera noteringar av skäggmesar i smärre flockar på olika håll i vassarna och skäggmesarna verkar ha klarat de kalla nätterna bra. 28 januari noterades ca 300 ex i vassarna mellan Renstad och Holmen.

Häckningsstudier

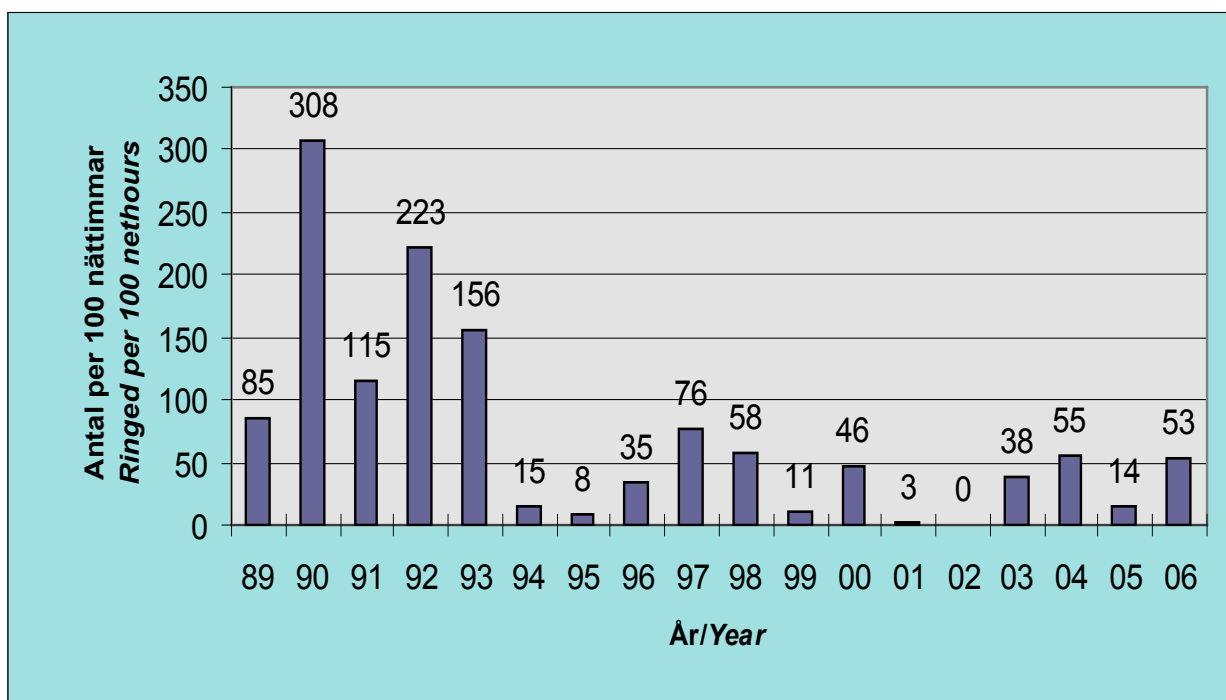
Detta år gjordes inga nämnvärda studier av artens häckningsbiologi. Ett bo hittades med sju ägg.

Ringmärkning

Totalt märktes 402 flygga skäggmesar detta år, de flesta vid den standardiserade fångsten vid Renstad kanal. I figur 32 visas fångsten per nättimme under september-oktober för de senaste åren, vilket kan ge en fingervisning om populationsstorleken. Mellan 1993 och -94 skedde en kraftig minskning och därefter har populationen legat på en lägre nivå och fluktuerat. Medelfångsten 1996-2005 är 34 fåglar per 100 nättimmar, så årets antal på 53 ligger något över. I månadsskiftet september - oktober noterades viss högflykt. Inga grupper sågs dock lämna Tåkern. Johan Jensen påbörjade ett spännande examensarbete där biometrin hos Tåkerns skäggmesar jämförs med kontinentala/sydeuropeiska skäggmesar.

Återfynd/kontroller

Hittills har inga återfynd rapporterats för 2006.

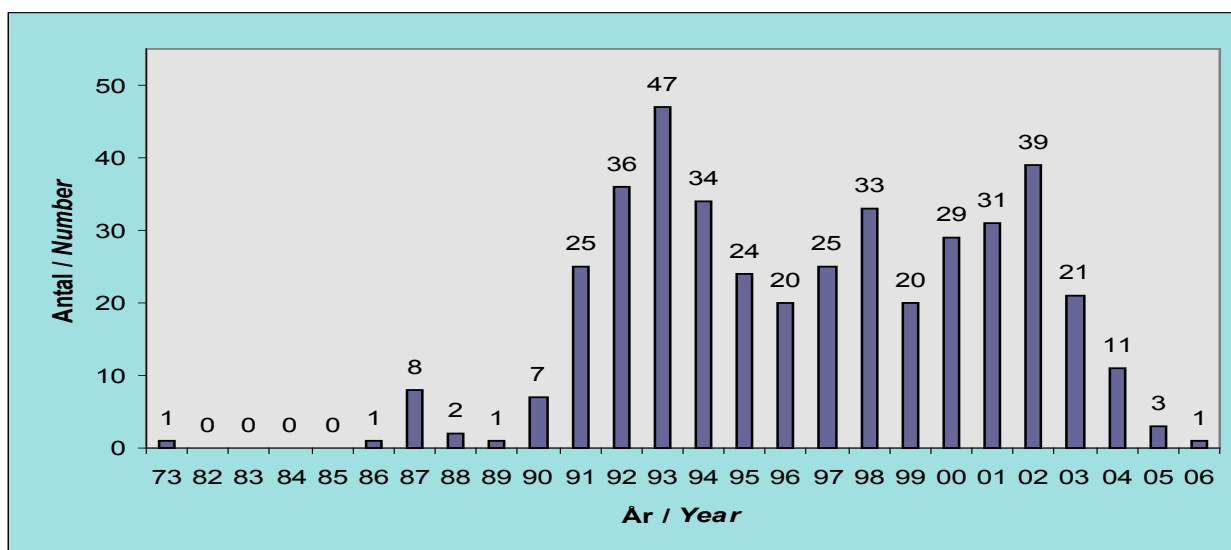
Figur 32. Antalet fångade skäggmesar per 100 nättimmar under september-oktober 1989-2006. *Number of trapped Bearded Tits per 100 net hours during September-October 1989-2006.*

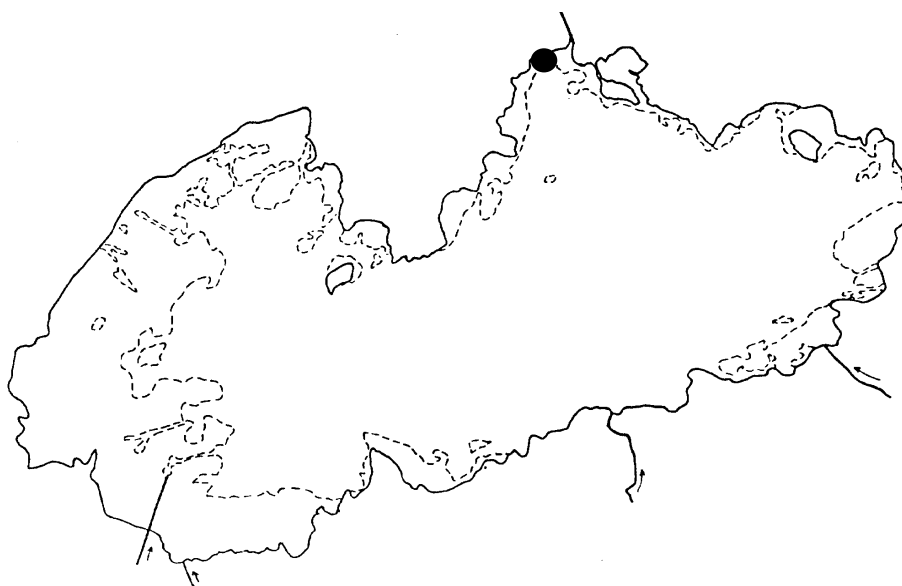
Pungmes *Remiz pendulinus* (VU)

Ruben Brage och Karl-Martin Axelsson

Årets inventeringsinsats har varit god under större delen av häckningssäsongen. Som tidigare år inventerades några områden vid skridsko/skidturer under vintern. I allmänhet hördes och sågs mycket få individer detta år och endast ett bo hittades. Det var beläget i björk vid en liten kanal söder om Herrestad äng. En hane sågs också på Svanshals udde 5 juni och en hane höll till vid Renstad kanal 11 juni -2 juli. En hane sågs också vid Glånås 2 juli. Populationen i Tåkern har nu gått tillbaka lika snabbt som den ökade i början av 1990-talet. Det finns dock gott om lämpliga biotoper vid sjön så förhoppningsvis försvinner inte arten helt från Tåkern. En ringmärkt årsunge kontrollerades vid Renstad kanal 3 oktober. Den var märkt som bounge 10 juni i Norrköping.

Figur 33. Antal funna påbörjade/kompleta pungmesbon vid Tåkern 1973-2006. *Number of found nests (in various stages) of Penduline tit at Tåkern 1973-2006.*

Figur 34. Pungmesboets läge. *Location of the Penduline Tit nest.*

Ringmärkning / *Bird ringing*

Lars Gezelius

Under året märktes 3993 fåglar av 62 arter. Totalt har nu drygt 88000 fåglar märkts i Fältstationens regi sedan starten 1964. Varfågel och silvertärna blev nya märkarter för stationen och det blev årsrekord för ängshök, dvärgbeckasin, sävsångare, kärrsångare, stare och stenknekk. Bland ovanliga märkarter kan nämnas vattenrall, trana, vassångare och rosenfink. 623 fåglar märktes av Göran Bergengren vid Slästorp, Boxholms kommun, bl.a. varfågeln samt många mesar, finkar, siskor och sparvar. De båda gråsiskorna bestämdes till rasen brunsiska, *C.f. cabaret*.

Märkning av boungar

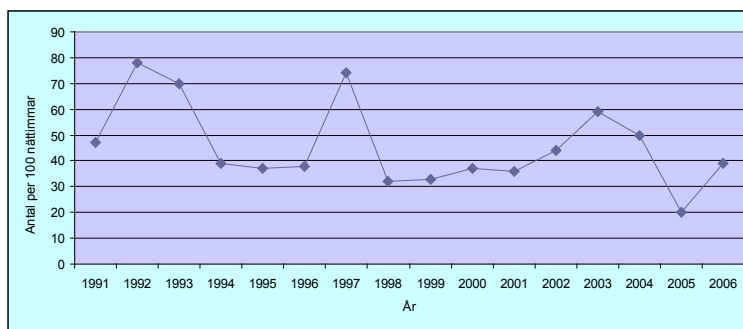
Under året märktes 654 boungar av 17 arter, vilket är mer normala antal jämfört med de senaste fem årens antal kring 1000. Arbetet koncentrerades som vanligt på måsar och holkhäckande arter. Skrättmåsar och fisktärna märktes i måttlig omfattning. Brun kärnhök, svarttärna, skäggmes och trastsångare uteblev tyvärr helt i märkprotokollen vad gäller boungar. Ovanligheter detta år var märkningen av 12 ängshöksungar. Dessa märktes dock utanför Linköping samt i Svensksundsviken. Skräntärnorna och silvertärnorna märktes på Danskären i Gryts skärgård. Märkning av boungar i holkar resulterade i 477 ex, vilket är ett förhållandevis högt antal. Flest även i år blev det av svartvit flugsnappare med 187 ungar märkta och rekord för stare med 105.

Höstmärkning

Fångstinsatsen vid Renstad kanal 1 juli till 7 november resulterade i 3108 nättimmar varav 3020 föll inom ramen för den standardiserade vassmärkningen (1 juli - 9 oktober). Det är något mer än tidigare år, särskilt i juli och augusti. Antalet nättimmar (standard) var i juli 1267, i augusti 1230, i september 455 och i oktober 156. Vad gäller trender uttryckt som antalet fåglar märkta per 100 nättimmar (inom standardmärkningen) kan vi konstatera att rörsångare (39 fångade per 100 nättimmar) ligger strax under medel på 43 (se diagram nedan). Sävsångaren fångades däremot i höga antal, 17 per 100 nättimmar, vilket är högt över medel på 13. Sävsparven hade däremot en sämre säsong med 4 fångade per 100 nättimmar mot medelantal på 5.

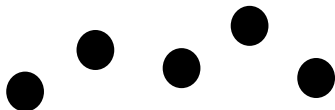
Återfynd och kontroller

Hittills har 17 återfynd/kontroller rapporterats under året; bl.a. kontrollerades en sävsångare märkt i Italien, En rörsångare kontrollerades på Jylland och en grönfink i Tyskland, En grönsiska märkt i Belgien kontrollerades i Slästorp, Åsbo. En skräntärna märkt på Danskären, Gryt i juni lästes av i Holland i augusti. Notabelt är de fåtaliga kontrollerna av rörsångare.

Tabell 4. Antalet ringmärkta fåglar 2006. Inom parentes anges hur många som var boungar. *Number of ringed birds in 2006. Ringed as nestlings within brackets.*

Ängshök <i>Circus pygargus</i>	12	(12)
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	3	
Trana <i>Grus grus</i>	1	(1)
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	1	
Kärrsnäppa <i>Calidris alpina</i>	1	
Dvärgbeckasin <i>Lymnocyptes minimus</i>	26	
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	6	
Grönbenä <i>Tringa glareola</i>	4	
Skrattmåsa <i>Larus ridibundus</i>	72	(68)
Skräntärna <i>Sterna caspia</i>	25	(25)
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	50	(50)
Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>	10	(10)
Tornseglare <i>Apus apus</i>	3	(1)
St. hackspett <i>Dendrocopos major</i>	2	
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	8	
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	11	
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	3	
Röd hake <i>Erythacus rubecula</i>	9	
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	1	
Röd stjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1	
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	3	
Koltrast <i>Turdus merula</i>	15	(8)
Björktrast <i>Turdus pilaris</i>	9	(1)
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	2	
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	3	
Vassångare <i>Locustella luscinioides</i>	2	
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenob.</i>	518	
Kärrsångare <i>A. palustris</i>	29	
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	1175	
Trastsångare <i>A. arundinaceus</i>	10	
Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i>	5	
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	14	
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	10	
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	7	
Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	1	
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	2	
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	158	
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	1	
Svartvit flug. <i>Ficedula hypoleuca</i>	201	(187)
Skäggmes <i>Panurus biarmicus</i>	402	
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	2	
Entita <i>Parus palustris</i>	22	
Talltita <i>Parus montanus</i>	9	
Svartmes <i>Parus ater</i>	14	(10)
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	177	(30)
Talgoxe <i>Parus major</i>	357	(112)
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	30	(24)
Varfågel <i>Lanius excubitor</i>	1	
Skata <i>Pica pica</i>	3	
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	113	(105)
Gråsparv <i>Passer domesticus</i>	1	
Pilfink <i>Passer montanus</i>	32	(8)
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	38	
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	2	
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	160	
Steglits <i>Carduelis carduelis</i>	1	
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	20	
Gråsiska <i>Carduelis flammea</i>	2	
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	1	
Stenknekk <i>Coccyz. coccythraustes</i>	4	(2)
Gulsparr <i>Emberiza citrinella</i>	73	
Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	115	
arter/species (62)		
Summa/Total:	3993	(654)

Punktrutt Tåkern runt / Standard route around Tåkern

Lars Nilsson

På sjuttioalet fanns ett antal fasta punktrutter i Tåkern som inventerades under framförallt häckningstid. De var belägna i det sydvästra vassområdet och förflyttningarna mellan punkterna skedde med kanot. Som förste inventerare fungerade Gunnar Björkman. Vissa rutter blev med tiden snart oframkomliga pga dåligt underhållna kanaler (igenväxning). Därför slutade rutterna att paddlas i slutet av 70-talet. Materialet som samlades in är bara grovt bearbetat.

Fältstationen återupptog 1998 arbetet med fasta punktrutter. En rutt består av tjugo punkter som inte får ligga för nära varandra (för att förhindra dubbelräkning). Rutten startas senast en timme efter soluppgången och vid varje punkt noteras alla fåglar som ses eller hörs under fem minuter. Eftersom avsikten var att kunna genomföra inventeringarna när som helst under året lades punkterna utmed det allmänna vägnätet runt sjön, "Giro di Tåkern" var skapat. Tanken var också att samla in data om jordbrukslandskapets fåglar, något som oftast legat lite vid sidan om den ordinarie verksamheten. Förfarandet följer reglerna för Svenska Häckfågeltaxeringen. Där beskrivs också varje punkt avseende biotop. Fyra poäng fördelas på de fyra huvudbiotoperna; barrskog, lövskog, åker/bete och myr/hygge. För vår rutt blev fördelningen åker 70 poäng, lövskog 7 poäng och myr 3 poäng. Utan tvekan en rutt i jordbrukslandskapet !

Huvudmålet är att inventera ruten en gång omkring nyår och en gång under häckningstid i början av juni. Det är viktigt att vädret vid inventeringstillfället är bra, dvs utan besvärande nederbörd eller blåst. Det är också en fördel om samma personer återkommer som inventerare. Vinterinventeringen genomfördes för tionde året i januari 2007, medan åtta inventeringar hittills gjorts i juni. Fältstationen har också en sommar- och vinterpunktrutt på Omberg som inventerades första gången 2000. Huvudansvar för inventeringarna har Bengt Andersson, Lars Gezelius och Lars Nilsson.

Avsikten med den här typen av inventering är dels att beskriva fågelsamhället och dels att följa förändringar i antalet fåglar över tiden. Detta gör att man bör ha många års resultat för att kunna få någorlunda säkra siffror. I tabellen nedan redovisas hur många individer av ett urval arter knutna till det öppna jordbrukslandskapet som registrerats under de åtta år som juniinventeringen gått av stapeln.

Tabell 5. Antal individer av några utvalda arter som noterats vid punktruten "Tåkern runt" i juni 1999-2006. *Numbers of some chosen species during the standard route around Tåkern in June.*

Art/Species	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Sånglärka <i>Skylark</i>	60	27	38	42	31	37	31	30
Ladusvala <i>Barn Swallow</i>	11	7	3	6	7	6	5	9
Törnsångare <i>Whitethroat</i>	11	13	10	13	11	17	13	14
Stare <i>Starling</i>	25	12	37	8	20	20	38	51
Hämpling <i>Linnet</i>	9	6	1	1	10	4	9	2
Gulsparr <i>Yellowhammer</i>	15	4	6	8	8	6	6	6
Gråsparr <i>House Sparrow</i>	12	16	3	7	3	10	7	6

Nattfågelinventering / *Census of night-active birds*

Lars Nilsson

Av tradition genomfördes Fältstationens inventering av nattfåglar i början av juni, i år onsdagen den 7:e. Vädret var gynnsamt ur inventeringssynpunkt; +15 grader, halvklart till mulet och svag vind. Hela Tåkerns strandlinje kunde täckas in under onsdagen med undantag för två delsträckor som avverkades kvällen före.

Årets inventering var den tjugonde i ordningen sedan starten 1986. Tillvägagångssättet har hela tiden varit detsamma med olika personer som svarat för sina respektive strandavsnitt. Huvuddelen av rutterna går utmed strandängar, diken och enskilda vägar, men vissa områden avpatrulleras också med kanot på sjösidan av vassbältet. 1989 och 1991 inventerades inte alla delsträckor och 1998 fick evenemanget ställas in helt p.g.a. dåligt väder under flera dagar.

Rördrommen noterade en nedgång jämfört med de senaste tre årens höga antal och är tillbaka på nivån från före uppgången. Glädjande är att näktergal och gräshoppsångare återhämtat sig och är fler än de varit under den senaste tioårsperioden. Samtidigt är det lite konstigt att sävsångaren går åt motsatt håll och noteras för lägsta antalet sedan början av 90-talet. Den tidigare så sällsynta vassångaren räknas in för tredje året på raken, två sjungande i år.

Tabell 6. Antal revirhävare som räknades vid nattfågelinventeringen den 7 juni 2006 och motsvarande siffror från tidigare års räkningar. *Number of night-active birds in June 1986-2006.*

	Medel 1986-1995	1996	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rördrom	19	15	19	23	29	28	24	35	37	35	26
Vaktel	-	-	-	2	-	1	1	1	-	2	1
Småfl.sump.	1.2	6	9	1	15	1	2	-	10	1	1
M.sumph.	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kornknarr	0.2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2
Dubbelbeck.	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Storspov	0.9	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Hornuggla	1.1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	2
Kattuggla	0.3	-	1	-	1	1	-	1	3	7	-
Näktergal	5.5	2	5	7	12	5	8	10	8	5	14
Gräshopps.	11	11	5	4	1	-	6	3	5	2	7
Flodsångare	0.3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Vassångare	0.4	1	-	-	1	-	-	-	2	1	2
Sävsångare	39	97	94	73	70	60	53	50	75	53	45
Busksångare	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kärrsångare	1.4	4	-	-	4	-	3	3	5	3	4
Trastsångare	24	23	22	16	23	6	21	45	49	37	28

Inventering av Tåkerns strandängar

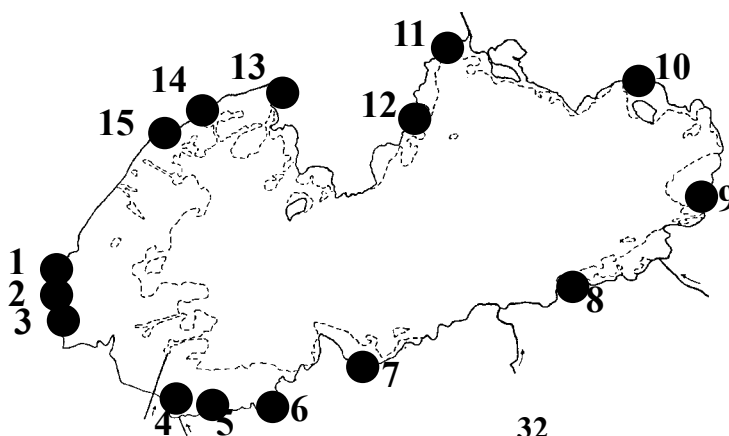
Lars Nilsson, Bengt Andersson, Anders Elf, Christer Eriksson, Lars Gezelius, Jan Henriksson, Tony Håkansson, Morgan Johansson, Erik Jonsson, Christer Kingård, Gunnar Myrhede och Eva Vogel-Rödin

Under året har ett stort antal hävdade öppna strandängar besökts under häckningstid med syfte att dokumentera antalet häckande fåglar. Mest intresse har ägnats de typiska strandängarterna; vadare, ängspiplärka och gulärta. Observationer av andra arter, såsom andfåglar, har naturligtvis också noterats. De stora ängarna med många häckande arter och individer har besökts 5-10 gånger från slutet av april till midsommar. Mindre, och därmed oftast mer lättinventerade, strandängar besöktes 4-5 gånger. I det följande redovisas resultaten från de flesta av strandängarna tillsammans med siffror från tidigare år.

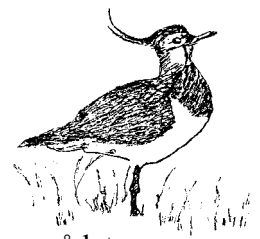
I tabellen nedan sammanfattas antalet häckande par av tofsvipa, rödbena och gulärta. Karteringen av dessa arter är ganska enkel och därmed tillförlitlig samtidigt som förekomsten av dessa arter indikerar att områdets hävd är relativt god. När det gäller tofsvipa står siffran för högsta antalet ruvande fåglar och för rödbenan liksom gulärten antalet revirhävdande par. Arealen avser inventerad strandäng inklusive den sk blå bården. Ett par rödbena häckade även vid Glänås.

Tabell 7. Antal ruvande tofsvipor och revirhävdande rödbene- och gulärtpar på Tåkerns välhävdade strandängspartier 2006, inom parentes anges antal per km². *Number of breeding Lapwings, Redshanks and Yellow Wagtails on the meadows at Tåkern 2006, within brackets are given the number per km².*

	Storlek (ha)	Tofsvipa <i>Lapwing</i>	Rödbena <i>Redshank</i>	Gulärta <i>Yellow Wagtail</i>
1. Väversundamaden	22	1 (5)	1	-
2. Charlottenborgsmaden	15	4 (27)	3	-
3. Lövängsborgsmaden	18	4 (22)	2	-
4. Renstadmaden	7	3 (43)	1	-
5. Kvarnängen	16	1 (6)	-	-
6. Bankängen	23	10 (43)	1	1
7. Svanshals äng	21	4 (19)	-	1
8. Sjötuna	9	7 (78)	1	-
9. Furåsa/Hov	23	4 (17)	-	1
10. Säby	16	6 (38)	2	4
11. Herrestad	15	8 (53)	1	2
12. Källstad hopabete	26	8 (31)	1	2
13. Källstadviken	5	1 (20)	-	1
14. Yxstad strand	12	6 (50)	1	1
15. Åsby	19	6 (32)	2	3
Summa:	247	73 (30)	16 (6)	16 (6)

Figur 35. Strandängarnas lägen. *The location of the meadows.*

Charlottenborgsmaden 15 ha

Den här ytan har tidigare legat för fäbot. Med början 1999 startade en restaurering av området. Med hjälp av grävmaskin skapades norr och söder om Charlottenborgskanalen två dammar med öar. De är 0.5-1 m djupa och ca 1 ha stora. Även kanalen har breddats och fördjupats. Av någon anledning har träd planterats på kanalbanken ! Den del av ytan som fortfarande är opåverkad av grävning har slagits med slätterblad under hösten. När vårens högvatten dragit sig tillbaka betas området. Den här ytan är en blandning av olika miljöer med olika behov av hävd. Trots, eller tack vare, detta hopkok av grävmaskinsmiljöer varvat med slättermad är fågellivet rikt och antalet arter våtmarksfåglar stort. Maddelen hyser fyra par tofsvipor och tre par rödbenor.

Antal häckande par:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Snatterand	1	-	-	-	2	-	1
Årta	1	1	1	1	1	1	1
Skedand	1	1	2	1	2	2	1
Tofsvipa	6	6	6	4	3	5	4
Brushane	1	-	-	-	-	-	-
Enkelbeck	2	6	5	3	4	5	4
Rödbena	2	2	1	2	3	3	3
Gulärta	-	-	-	-	1	-	-
Ängspiålråka	2	-	-	-	-	-	-

Övriga observationer:

Spetsbergsgås	1 ex 11 april
Vitkindad gås	1 ex 29 maj
Gräsand	4 par 2 maj
Kricka	32 par 2 maj
Småfl. sumphöna	1 spelande i maj/juni

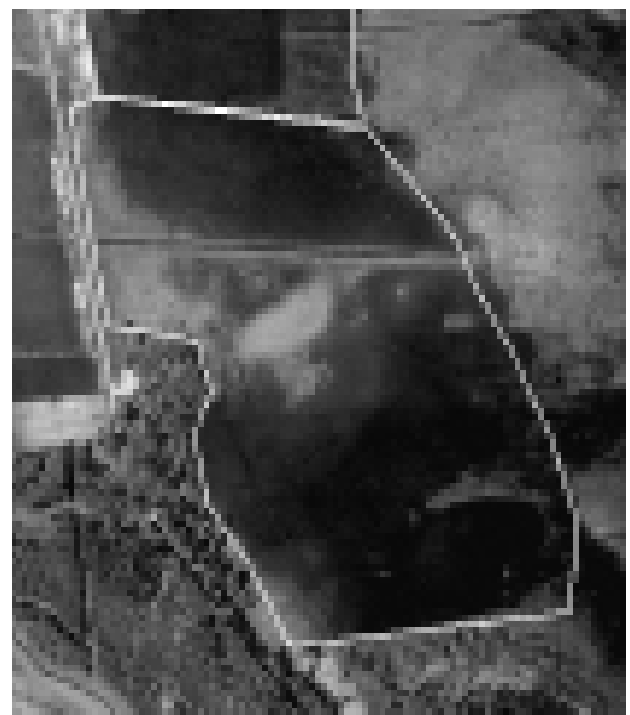
Lövängsborgsmaden 18 ha

1988 påbörjades restaureringen av Lövängsborgsmaden genom fräsning och hela dagens yta om ca 18 ha blev klar 1991. Restaureringen har bekostats av Tåkernfonden WWF. Maden sköts genom slåtter och den utförs med ett rotorslåtteraggregat i augusti. Det slagna gräset strängläggs och samlas upp alternativt eldas. Efterbetning sker med hästar. Slåttern och betet har gjort att ytan är mycket välhävdd. Karaktäristiskt för slåtterängen är att gräset växer kraftigt när värmen kommer och vattnet sjunker undan. Det gör att fåglarna kan vara svårsedda från mitten av maj och fram till slåttern. Ytan inventerades på fåglar från slutet av april när de första viporna lägger ägg till mitten av juni. Inventeringen genomförs med hjälp av handkikare och tubkikare från plattformen och den närliggande vägen. Under senare år har vattenståndet varit högt under våren. Ca 60 procent av ytan var vattendränkt 23 april. Vattennivån fortsatte sedan att vara onormalt hög in i maj. Det var säkert en stor anledning till att antalet häckande tofsvipor var klart lägre än normalt.

	medel 1993-99	2000-2004	2005	2006
Årta	1.4	0,2	2	1
Småfläckig sumph.	1.3	1,2	2	2
Tofsvipa	13	7	9	4
Enkelbeckasin	ca 14	12	15	8
Dubbelbeckasin	0.3	0,2	-	-
Rödbena	4.7	3	2	2
Brushane	0.4	-	-	-
Ängsplärka	1	0,4	-	-
Gulärta	0.7	0,2	-	-

Övriga observationer:

Lärkfalk hela 12 ex sågs jagande 31 maj
 Dubbelbeckasin enstaka spelande hördes i maj
 Trana 1 par häckade i vasskanten och fick ut en unge som sågs första gången 26 maj

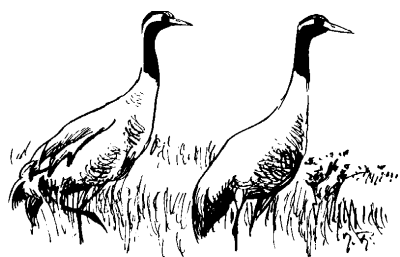

Renstadmaden 7 ha

Restaureringen av denna slåttermad strax öster om Ramstad kanal påbörjades under hösten 1997 i Länsstyrelsens regi med buskröjning och fräsning av starrtuvor. Den restaurerade ytan är ca 7 hektar. Maden kan avspanas väl från vallen eller vägen söder om maden. I augusti 2002 släpptes de första betesdjuren på ytan som varit obetad under många år. Betestrycket blev dock för svagt och under efterföljande vår fanns mycket långt fjolårsgräs och stora tuvor. Från 2003 har betningen fungerat tillfredsställande. Det ofta höga vattenståndet under tidig vår missgynnar tofsviporna. Så var fallet 2006 då 90 procent av maden var vattendränkt 26 april. I gengäld kan andra arter då gynnas t.ex. enkelbeckasin och sumphöns.

Antal häckande par:

	medel 1998 - 2003	2004	2005	2006
Gräsand	1,3	2	1	-
Årta	0,2	-	-	-
Småfläckig sumph.	1,0	1	1	1
Tofsvipa	3,3	2	4	3
Enkelbeckasin	5,2	4	3	6
Rödbena	0,3	1	-	1

Kvarnängen 16 ha

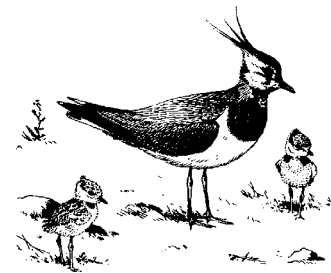
Effekterna av restaureringen 1993 då den blå bården bearbetades med specialmaskin har efter hand klingat av. Betestrycker på ängsmarken är oförändrat bra (22 kor plus kalvar 3 juni) men tyvärr visar djuren inget större intresse för att beta i den blå bården. Bården är därför helt igenvuxen med högt gräs och kaveldun. Noteringen från dagboken 21 maj 2005 gäller fortfarande: "en död äng men rätt välbetad". Många observationer tyder också på att predationstrycket är högt på Kvarnängen bl.a. från räv. Tofsvipan fortsätter marschen mot försvinnande, ett öde som redan drabbat rödbena, ängspiplärka och gulärta. Enkelbeckasinen däremot är i ökande.

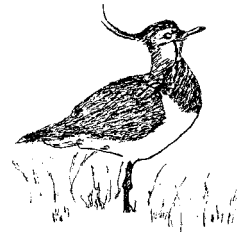
Antal häckande par:

	medel 1985-89	medel 1995-99	2000 -04	2005	2006
Tofsvipa	8.4	18	5	2	1
Enkelbeck.	3.6	5	4	2	5
Rödbena	1.6	3	1,8	-	-
Ängspipl.	2.8	1	-	-	-
Gulärta	1.6	2.8	0,4	-	-

Övriga observationer:

Jorduggla	1 ex 29 mars
Grågås	5 kullar

Bankängen 23 ha

Jämte Sjötuna, Lövängsborg och Kvarnängen den mest besökta strandängen. Ängen är fortfarande i väl hävdad skick även om betetrycket minskat under senare år. Antalet häckande och rastande fåglar har också minskat något. Den blå bården är inte speciellt blå längre bl.a. beroende på att betesdjuren sällan går ut här och betar. Någon form av maskinell bearbetning av bården i kombination med ökat betetryck behövs för att återge Bankängen dess förlorade stjärnstatus. Värt att notera är dock att tofsvipan gjort en uppräckning och är tillbaka på samma nivå som för fyra år sedan.

Antal häckande par:

	medel 1996-99	2000 - 03	2004	2005	2006
Strandskata	1	1	1	1	-
Tofsvipa	15	12	6	4	10
Enkelbeck.	3	1,8	3	8	10
Rödspov	0,25	-	-	-	-
Storspov	0,25	0,3	-	-	-
Rödbena	1	1,3	-	-	1
Gulärta	-	0,8	1	1	1

Övriga observationer:

Vitkindad gås	4 ex 23 maj
Gravand	2 ex vid flera tillfällen 4 april-9 maj
Snatterand	1 par
Bläsand	1 ex spelande 21 maj
Kricka	30 ex 9 april
Årta	1 par
Skedand	1 par
Grågås	54 kullar

Svanshals äng 21 ha

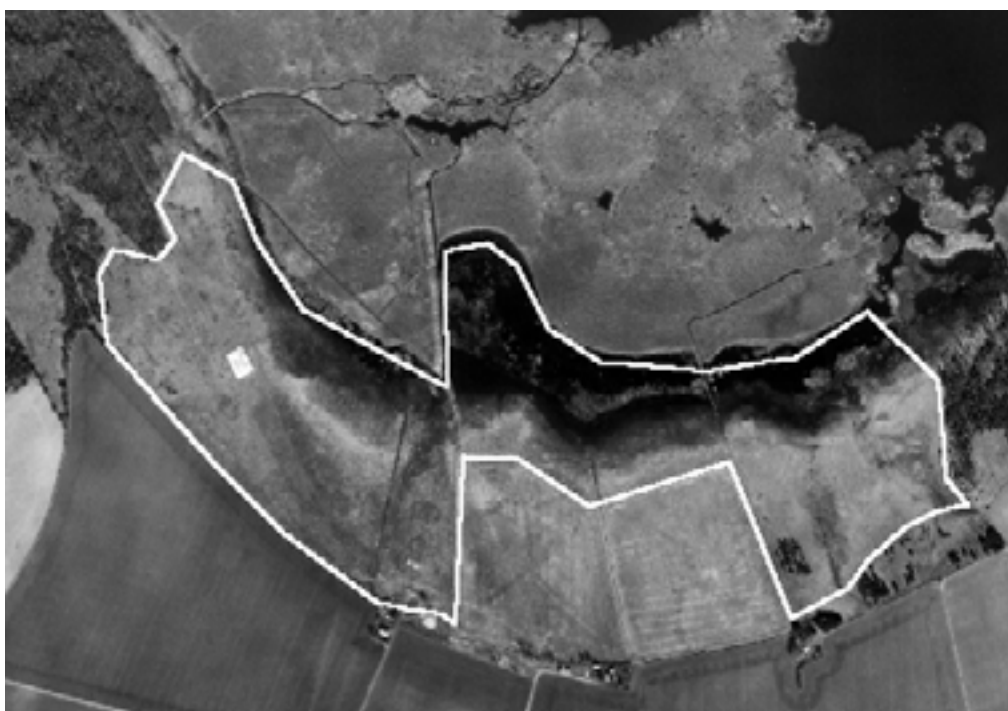
Observationerna har dels skett från vandringsleden som går genom ängen och dels från den bro som går över ett dike mitt på ängen. Under de senaste åren har de sämst hävdade avsnitten putsats och betestrycket har ökat. Det har medfört att hävden nu är mycket god över hela området. Trots detta är antalet häckande fåglar inte imponerande.

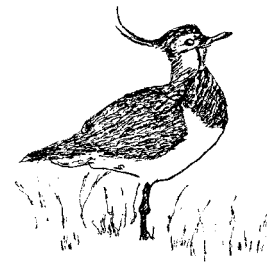
Antal häckande par:

	1985-89	1996-2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Strandskata	0.2	0.4	-	-	-	-	-	-
Tofsvipa	7	14	9	1	-	4	3	4
Enkelbeck.	8	4	2	4	4	2	3	1
Storspov	0.4	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena	0.4	1.2	2	1	1	-	1	-
Ängspipl.	2.6	2	-	1	2	1	-	-
Gulärkla	3.8	3.2	2	1	2	1	2	1

Övriga observationer:

Gråhakedopping	1 par häckade troligen i blå bården
Grågås	74 kullar
Rödstrupig piplärka	1 ex 18 augusti

Sjötuna äng 9 ha

Ytan är som helhet mycket välbetad. Fågellivet är därmed mycket rikt. När det gäller antal individer och arter står Sjötuna i särklass bland Tåkerns strandängar. Detta gäller inte minst vadarna som rastar under både vår- och höstflyttning. Tyvärr har häckningarna i hög grad spolierats pga predation, troligen främst av räv. Strandängen genomgick en omfattande restaurering hösten 1995 då en stor mängd sly avverkades och tuvor frästes bort.

Antal häckande par:

	1993	medel 1996-2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Strandskata	-	0,2	-	-	-	-	-	-
Tofsvipa	3	10	10	12	5	10	6	7
Brushane	-	0,8	-	-	-	-	-	-
Enkelbeck.	4	4	4	3	3	2	2	2
Rödbena	-	2	2	3	2	2	1	1
Ängspipl.	1	0,2	-	-	-	-	-	-
Gulärlla	1	1	1	-	1	1	-	-

Övriga observationer:

Vitkindad gås	1 ex 24 maj	Kärrensäppa	max 50 ex 8 oktober
Gravand	4 -6 ex 4 april-23 maj, 2 ex i juni	Brushane	max 35 ex 2 september
Bläsand	516 ex 10 april	Rödspov (<i>islandica</i>)	1 ex 30.9 -14.10
Stjärtand	1 par 30 maj	Drillsnäppa	25 ex 11 augusti
Strandskata	3 ex 14 juli	Roskarl	1 ex 19 juli
M strandpipare	Ett par häckade	Skräntärna	1 ex 10.4, max 21 ex 5.8
St strandpipare	1-2 ex 25 april -30 maj.	Svarttärna	11 ex varav 3 juv 21 juli, 4 ad + 1 juv 20 augusti
Kustsnäppa	1 ex 1 augusti	Kanadagås	8 kullar
Mosnäppa	9 ex 13 maj, 10 ex 21 maj		
Spovsnäppa	7 ex 1 augusti		

Furåsa - Hov 23 ha

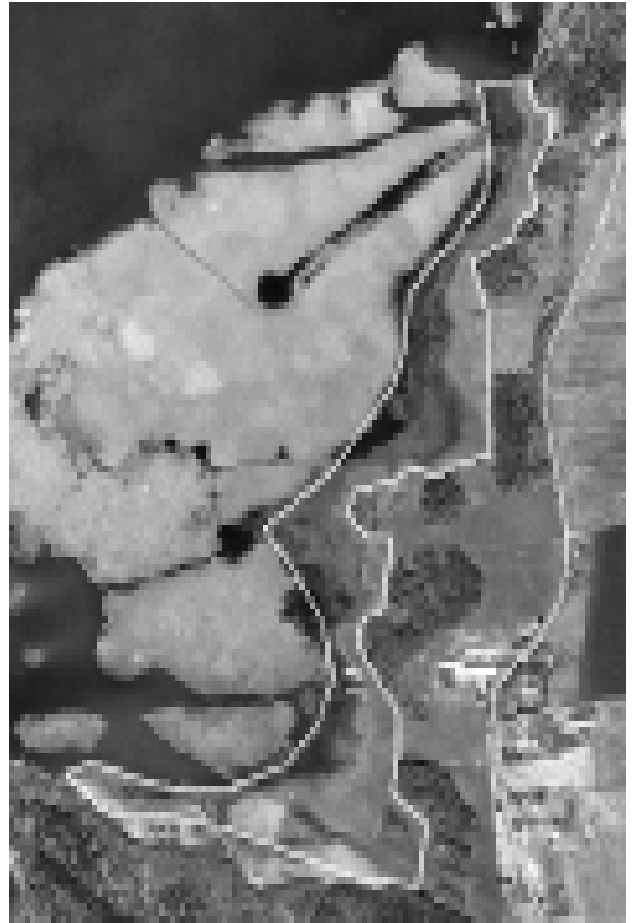
En långsträckt strandäng som delvis ligger inklämd mellan skog och vass. Här har aldrig varit några mängder av häckfåglar men området är ändå attraktivt för rastare och fåglar på näringssök. En viss utglesning av strandskogen och enbuskmarken har skett under senare år.

Häckande par:

	medel 2000-04	2005	2006
Tofsvipa	4,8	4	4
Enkelbeckasin	2,7	4	3
Rödbena	1	-	-
Ängspiplärka	1	-	-
Gulärkla	1	-	1

Övriga observationer:

Strandskata	1 par tillfälligt 22 maj
Rödbena	1 ex spelar 30 april
Grågås	90 kullar

Säby 16 ha

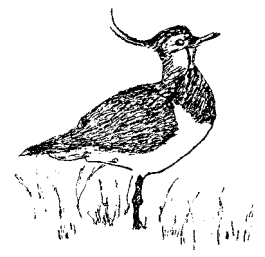
Området har under lång tid varit välbetat. En del för fågellivet störande element finns i form av ristipp, skjutbana och annan verksamhet. Trots detta är antalet arter och individer högt.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Strandskata	1	1	1	1	1	1
Tofsvipa	10	15	5	5	4	6
Enkelbeckasin	?	?	4	4	3	2
Rödbena	1	2	2	2	1	2
Ängspiplärka	-	-	1	-	1	1
Gulärkla	3	4	5	4	3	4

Övriga observationer:

Bläsgås	1 ex 22 maj
Spetsbergsgås	1 ex 28 maj
Kanadagås	2 kullar 22 maj
Årta	1 par
Skedand	2 par
Gravand	1-2 ex från 6 maj, häckar enligt K. Strand under stora Säbyladan

Herrestad äng 15 ha

En strandäng som i huvudsak har varit i gott skick under många år. Förutom en torr del finns här en rejäl mad som är ytterst värdefull både för de fåglar som häckar men också för dem som häckar i närheten och har maden som födosöksområde. För första gången sedan slutet av 70-talet häckade strandskata inom området.

Antal häckande par:

	medel 1977-2001	2002	2003	2004	2005	2006
Tofsvipa	12	19	18	12	11	8
Enkelbeckasin	4	9	-	7	8	7
Storspov	0.4	-	-	-	-	-
Rödbena	0.6	1	2	2	2	1
Ängspiplärka	0.6	-	-	-	-	-
Gulärta	2	2	2	2	2	2

Övriga observationer:

Jorduggla	1 ex sågs januari-mars
Småfl.sumphöna	1 spelar i maj
Trana	1 par i madkanten fick ut 2 ungar
Strandskata	1 par häckar
Dubbelbeckasin	1 ex spelar i mitten av maj
Storspov	furagerande fåglar under våren, årsungar i juli, häckar på närbelägen åkermark
Grågås	30 kullar

Källstad hopabete 26 ha

Området har av de två huvudinventerarna besökts fyra gånger under häckningssäsongen. Hopabetet är välbetat och utgör utmärkta häckningsmiljöer för strandängsfåglar.

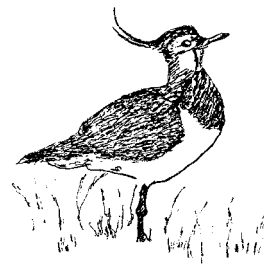
Antal häckande par:

	1993	medel 1996-2000	2001-04	2005	2006
Strandskata	?	0,6	1	1	1
M Strandp.	1	-	0,5	-	-
Tofsvipa	14-18	13	12,8	12	8
Brushane	1-2	0,2	0,5	-	-
Enkelbeck.	10-12	5	8,2	8	8
Storspov	1	-	0	-	-
Rödbena	1	1	1,2	1	1
Drillsnäppa	-	0,4	0,5	-	-
Ängspi-pl.	6	1	0,8	-	-
Gulär-la	1-2	2	2,8	2	2

Övriga observationer:

Tundrasädgås	3 ex 13 maj
Bläsand	2 han+1par 26 maj
Mosnäppa	8 ex 26 maj
Grågås	10 kullar

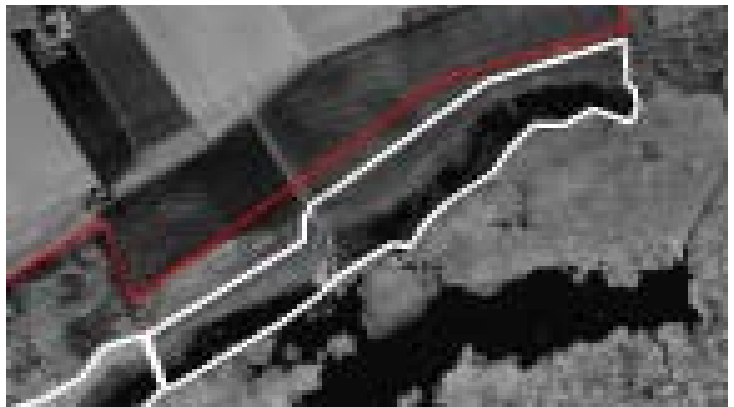
Yxstad strand 12 ha

Området är röjt under senare år och betas därefter med högt tryck. Ängen är smal men öppen och utan träd/buskar förutom i västra kanten. Blå bården är öppen hela våren.

	2003	2004	2005	2006
Tofsvipa	2	9	6	6
Enkelbeckasin	2	3	2	2
Rödbena	1	2	1	1
Gulärta	2	2	2	1

Övriga observationer:

Strandskata	1 par
Ärta	1 par
Grågås	85 kullar

Åsby 19 ha

Området har varit välbetat, ja rent av kortsnaggat, under många år. Mellan ängen och vassen finns en välutvecklad blå bård utan igenväxningssymptom, troligen beroende dels på bra betetryck och dels på det magra underlaget i form av gallstrand.

	2002	2003	2004	2005	2006
Strandskata	-	1	1	1	-
Tofsvipa	6	2	5	6	6
Brushane	-	1	-	-	-
Enkelbeckasin	?	2	2		2
Rödbena	2	2	2	2	2
Ängspiplärka	-	-	-	-	-
Gulärta	1	3	4	3	3

Övriga observationer

Vitkindad gås	1 ex 1 juni
Grågås	90 kullar
Kanadagås	10 kullar
Snatterand	2 par
Skedand	1 par

Övriga observationer i Tåkernbygden 2006

(dock ännu ej granskade av Rrk)

Lars Gezelius

Svanar-änder

Redovisas på sidorna 6-16 i rapporten.

Rovfåglar

10 **havsörnar** höll till vid sjön i januari, samt i november/december. En till två **kungsörnar** (2K-4K+) sågs vid sjön 2 januari till 27 mars. Flera observationer av **blåhök** och **fjällvråk** har gjorts under vinterhalvåret. **Stenfalk** observerades från januari till slutet av maj samt under september - december. **Tornfalk** sågs vid 24 tillfällen från april och året ut. Arten verkar långsamt öka. Hela 12 **lärkfalkar** sågs samtidigt vid Lövängsborg 31 maj. Sex-sju par bedöms häcka vid sjön. En till två **pilgrimsfalkar** observerades vid minst 35 tillfällen under året. Två par häckade på Omberg, två ungar märktes i ett bo medan det andra misslyckades (Lars Gezelius). Två **röda glador** sågs vid Heda 11 april (Adam Bergner, m.fl.). Därefter sågs ett ex 27 april vid Renstad kanal (Lars-Göran Lindgren), ett ex 9 juni vid Åsberga (Anders Elf) och ett ex Kvarnstugan 16 augusti (Anders Olovsson). En **brun glada** sågs vid Ödeshög 4 juni (Rainer Winkler). En hona av **ängshök** sågs 19 augusti respektive 21 september (Bengt Andersson, Kurt Adolfsson).

Höns-ugglor

Spelande **vaktel** har rapporterats från ca 15 platser från maj till augusti. Spelande **kornknarr** har hörts vid Lövängsborg 10 maj -5 juni. Ett ex hördes också vid Kälkestad 16-20 juni samt vid Svälänge 8 juni. Arten hördes också vid Isberga, St. Broby och Borghamn i maj/juni. **Storspov** har spelat på minst fem platser runt sjön. **Större strandpipare** noterades under häckningstid med 1-2 ex vid Sjötuna 25 april till 30 maj. Även under sommaren och hösten sågs 1-3 ex vid ett 10-tal tillfällen. Revirhävande **mindre strandpipare** noterades vid Sjötuna riktigt unga fåglar noterades här 18 juli. 13 ex sågs på Sjötuna 21 juli (Adam Bergner, Filip Larsson). **Dubbelbeckasin** spelade med ett ex Herrestad äng 9-11 maj (Anders Elf) och Lövängsborg 11-29 maj (Christer Eriksson, m.fl.). Under hösten ringmärktes 26 **dvärgbeckasiner** vid Glänås. **Brushanar** noterades med som mest 50 ex vid Glänås 14 maj (Anders Elf). En **rödspov** noterades vid Glänås 4 juni (Bo Ebenman) och ett ex av rasen **islandica** rastade vid Sjötuna 28 september - 14 oktober (Claes Nilsson, m.fl.). Två ex rastade också vid Hov 11 oktober. En **svartsnäppa** varnade vid Tovören 25 och 29 juni (Lars Gezelius). Tre **kustsnäppor** rastade på Svanshals äng 20 juli (Bengt Arhall). **Småsnäppor** rastade fåtaligt med 1-3 ex vid Glänås och Sjötuna 14 augusti - 30 september. 10 - 27 maj rastade 5-12 **mosnäppor** vid Sjötuna. Under sensommaren rastade endast 2-5 ex vid enstaka tillfällen. 1 augusti rastade sju **spovsnäppor** vid Sjötuna (Anders Olovsson). **Kärnsnäppor** rastade från 26 maj till 14 oktober, som mest vid Sjötuna med 20 ex 18 juli, 35 ex 30 september och 50 ex 8 oktober. Två **myrsnäppor** sågs vid Glänås 5 juni (Bengt Andersson).

De första **dvärgmåsar** (4 st) dök upp 6 maj. En adult fågel fanns vid skrattnåskolonin Glänås i slutet av maj, men det blev ingen häckning i år. Åtta ungfåglar sågs där 8 juni. En **svarthuvad mås** sågs på Herrestad äng 18 april (Anders Elf). **Silltrut** noterades vid tre tillfällen under våren/sommaren. **Skräntärna** noterades från 8 april till 16 september. Som mest 21 ex vid Sjötuna 3 augusti (Anders Olovsson). I övrigt endast 1-8 ex. En obs av **turturduva** gjordes vid Åbylund 19

oktober (Anders Elf). En **berguv** fanns vid sjön i mars/april. En **jorduggla** höll till på Herrestad äng 21 januari till 16 mars (Fredrik Felt) och ett ex sågs på Kvarnängen 29 mars (Kim Arrio). **Hornuggla** observerades vid fem tillfällen under våren/sommaren. Två **nattskärror** hördes spela vid Dags Mosse. Enstaka **kungsfiskare** sågs vid Lorbybäcken 8 juli samt Ramstadbron 14 oktober och Kolsbro 31 december. **Mindre hackspett** observerades endast vid fyra tillfällen under våren (i april/maj) vid Väversunda, Kvarnstugan och Glänås. **Göktyta** noterades på fyra platser i maj; Väversunda, Kvarnstugan, Glänås och Svälinge.

Tättingar

En **skärpiplärka** sågs 5 oktober (Jan Henriksson) och två **forsärlor** höll till vid Kolsbro 23 september till 1 oktober. En forsärla sträckte också över Hov 1 oktober (Christer Eriksson). Endast två höstobservationer av **rödstrupig piplärka** gjordes. En **berglärka** glädde många skådare vid Källstad kyrka 7-28 mars (Gebbe Björkman, Bengt Andersson, m.fl.). **Törnskata** har rapporterats från sex platser vid sjön under häckningstid. En **blåhake** hittades vid Svälinge 18 september (Anders Elf). **Ringtrast** observerades med en hane vid Isberga 13 - 17 april (Bengt Andersson) och tre honor vid Hedaslätt 23 - 27 april (Henrik Ramstedt, Jan Henriksson) samt en hona vid Kolsbro 27 april (Anders Elf). Vid Åbylund fanns 62 par häckande **råkor** 4 maj (Mats Berggren, Erik Johnsson) och 550 råkor sågs vid Åsberga 2 juli (Anders Elf). Under vår och försommar noterades revirhävande **vassångare** på sju platser. Två ungfåglar ringmärktes 2 juli och 17 september. **Gräshoppångare** sjöng på ca 13 platser under försommaren, vilket är en glädjande ökning. **Kärrsångaren** har varit normalvanlig med 10 sjungande fåglar i Tåkerns närhet (inklusive Alvastra pålbyggnad). En **rörsångare** ringmärktes i Renstadvassen 16 oktober. En av bygdens tyngsta obsar under året var den **taigasångare** som upptäcktes vid Stora Lund 6 oktober (Claes Nilsson) och även sågs dagen därpå. **Rosenfink** har hörts sjungande på tre-fyra platser invid sjön. **Vinterhämpling** har noterats vid enstaka tillfällen i april och september-oktober. Flest vid Renstad kanal med 25 ex 30 september (Anders Olovsson). Många rapporter om **snösparvar** föreligger - de flesta i mars, men även några i november. Som mest 60 ex vid Åbylund 16 november (Anders Elf).

Rapportera iakttagelser från Tåkernområdet till Lars Gezelius eller på Svalan.

<http://svalan.artdata.slu.se/rappsyst/>

Meddelanden från Tåkerns Fältstation

- Nr 1 Meddelande nr 1. Tåkerns Fältstation 1965.
Nr 2 Meddelande nr 2. Tåkerns Fältstation 1966.
Nr 3 Meddelande nr 3. Tåkerns Fältstation 1967.
Nr 4 Meddelande nr 4. Tåkerns Fältstation 1968.
Nr 5 Meddelande nr 5. Tåkerns Fältstation 1969.
Nr 6 Meddelande nr 6. Tåkerns Fältstation 1970.
Nr 7 Meddelande nr 7. Tåkerns Fältstation 1971.
Nr 8 Meddelande nr 8. Tåkerns Fältstation 1972.
Nr 9 Meddelande nr 9. Tåkerns Fältstation 1973.
Nr 10 Meddelande nr 10. Tåkerns Fältstation 1974.
Nr 11 Meddelande nr 11. Tåkerns Fältstation 1975.
Nr 12 Meddelande nr 12. Tåkerns Fältstation 1976.
Nr 13 Meddelande nr 13. Tåkerns Fältstation 1977.
Nr 14 Meddelande nr 14. Tåkerns Fältstation 1978.
Nr 15 Meddelande nr 15. Tåkerns Fältstation 1979.
Nr 16 Meddelande nr 16. Tåkerns Fältstation 1980.
Nr 17 Bergengren, G. & Elderud, C. 1975. Tåkerns fältstation - en presentation. Vår Fågelvärld 34:264-267.
Nr 18 Ekstam, U. 1975. Förändringar av fågelfauna och miljö i och vid Tåkern 1850-1974. Vår Fågelvärld 34:268-282.
Nr 19 Persson, T. 1975. Brun kärrhök, *Circus aeruginosus* och rördrom, *Botaurus stellaris*, i Tåkern 1972-1974. Vår Fågelvärld 34:283-289.
Nr 20 Jakobsson, L. 1975. Doppingarna i Tåkern. Vår Fågelvärld 34:290-295.
Nr 21 Björkman, G. 1975. Skäggmesen *Panurus biarmicus* i Tåkern. Vår Fågelvärld 34:296-310.
Nr 22 Nilsson, L., Nilsson, P. & Sandberg, H. 1982. Häckfågeltaxering i vass, särskilt av vattenrall *Rallus aquaticus* och rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*. Vår Fågelvärld 41:26-28.
Nr 23 Vingspegeln nr 2:1982.
Nr 24 Björkman, G. & Tyrberg, T. 1982. Skäggmesen *Panurus biarmicus* i Sverige 1965-1979. Vår Fågelvärld 41:73-94.
Nr 25 Vingspegeln nr 2:1983.
Nr 26 Vingspegeln nr 2:1984.
Nr 27 Vingspegeln nr 2:1985.
Nr 28 Nilsson, P. 1986. Vasslätter vid Tåkern. Vår Fågelvärld 45:35-36.
Nr 29 Vingspegeln nr 2:1986.
Nr 30 Vingspegeln nr 2:1987.
Nr 31 Vingspegeln nr 2:1988.
Nr 32 Elf, A. 1988. Vårsträcket av svanar, änder och skrakar vid Tåkern. Vingspegeln 7:51-56.
Nr 33 Nilsson, L. 1988. Effekter av vasskörd på den häckande fågelfaunan i Tåkern. Vår Fågelvärld 47:310-319.
Nr 34 Vingspegeln nr 2:1989.
Nr 35 Vingspegeln nr 2:1990.
Nr 36 Fältarbete 1990. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1991.
Nr 37 Vingspegeln nr 2:1991.
Nr 38 Milberg, P. 1991: Kålsenap *Erucastrum gallicum* en försvinnande växt vid Tåkern. Svensk Bot. Tidskr. 85: 105-109.
Nr 39 Milberg, P 1991. Vasshättan *Mycena belliae* en förbisedd svampart i Sverige. Svensk Bot. Tidskr. 85:171-173.

- Nr 40 Fältarbete 1991. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1992.
- Nr 41 Gustavsson, N. & Gezelius, L. 1992. Pungmesen i Tåkern - historik och häckningsbiologi. Vingspegeln 11:32-37.
- Nr 42 Vingspegeln nr 2:1992.
- Nr 43 Elf, A. 1992. Andra fyndet av vitvingad tärna i Östergötland. Vingspegeln 11:88-89.
- Nr 44 Gezelius, L. 1992. Skratmåsen -ekologi och populationsförändringar. Vingspegeln 11:114-121.
- Nr 45 Tyrberg, T. 1992. Det äldsta kända ornitologiska verket om östgötska förhållanden. Vingspegeln 11:141-142.
- Nr 46 Fältarbete 1992. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1993.
- Nr 47 Vingspegeln nr 2:1993.
- Nr 48 Fältarbete 1993. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1994.
- Nr 49 Vingspegeln nr 2:1994.
- Nr 50 Fältarbete 1994. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1995.
- Nr 51 Nilsson, L. & Hagström, B. 1995. Fågelinventering i Sommen 1994. Vingspegeln 14:27-30.
- Nr 52 Vingspegeln nr 2:1995.
- Nr 53 Tranesjö, J. 1995. Caféguide för Tåkernbygden. Vingspegeln 14:103-108.
- Nr 54 Fältarbete 1995. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1996.
- Nr 55 Vingspegeln nr 2:1996.
- Nr 56 Gezelius, L. 1996. Rödspoven åter vid Tåkern. Vingspegeln 15:86-87.
- Nr 57 Gezelius, L. 1996. Första häckningen av vassångare *Locustella luscinioides* i Östergötland. Vingspegeln 15:88-89.
- Nr 58 Gezelius, L. 1996. Något om häckningen hos Tåkerns skratmåsar. Vingspegeln 15:142-144.
- Nr 59 Fältarbete 1996. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1997.
- Nr 60 Vingspegeln nr 2:1997.
- Nr 61 Fältarbete 1997. Rapport till Tåkernfonden WWF. Mjölby 1998.
- Nr 62 Vingspegeln nr 2:1998.
- Nr 63 Fåglar i Tåkern. Fältarbete 1998. Mjölby 1999.
- Nr 64 Vingspegeln nr. 2:1999.
- Nr 65 Fåglar i Tåkern. Fältarbete 1999. Mjölby 2000.
- Nr 66 Vingspegeln nr. 2:2000.
- Nr.67. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2001. Årsrapport 2000 från Tåkerns fältstation. Mjölby.
- Nr 68 Vingspegeln nr. 2:2001.
- Nr.69 Milberg, P., Gezelius, L., Blindow, I., Nilsson, L., & Tyrberg, T. 2002. Submerged vegetation and the variation in the autumn waterfowl community at Lake Tåkern, southern Sweden. *Ornis Fennica*.
- Nr.70. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2002. Årsrapport 2001 från Tåkerns Fältstation. Mjölby.
- Nr 71. Vingspegeln nr. 2:2002.
- Nr.72. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2003. Årsrapport 2002 från Tåkerns Fältstation. Mjölby.
- Nr 73. Vingspegeln nr. 2:2003.
- Nr 74. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2004. Årsrapport 2003 från Tåkerns Fältstation. Mjölby.
- Nr 75. Vingspegeln nr. 2:2004.
- Nr 76. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2005. Årsrapport 2004 från Tåkerns Fältstation. Mjölby.
- Nr 77. Vingspegeln nr. 3:2005.
- Nr 78. Gezelius, L. & Nilsson, L. (eds). 2006. Årsrapport 2005 från Tåkerns Fältstation. Mjölby
- Nr 79. Vingspegeln nr. 3:2006.

